

Tilsyn af forskningsbaseret myndighedsbetjening Fusioner og fremtid

Marts 2015

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

—
Styrelsen for Videregående Uddannelser

**Tilsyn af forskningsbaseret myndighedsbetjening:
Fusioner og fremtid**

Udgivet af

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 40
1260 København K
Telefon: 7231 7800
E-mail: uds@uds.dk
www.ufm.dk

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISBN (elektronisk publikation): 87-90797-88-4

Indhold

1. Formål	4
1.1 Proces og rapportens opbygning	4
1.2 Afgrænsning	5
2. Sammenlægninger og mål	6
2.1 Sammenlægninger	6
2.2 Universitetsevalueringen i 2009	8
3. Forskningsbaseret myndighedsbetjening og aftaler	9
3.1 Systemet for forskningsbaseret myndighedsbetjening	9
3.2 Aftaler om forskningsbaseret myndighedsbetjening	10
3.3 Aktivitet og bevillinger	14
3.4 Ændrede rammebetingelser, som har påvirket området uafhængigt af sammenlægningerne	17
4. Sammenlægningerne i dag	19
4.1 Aarhus Universitets fusion med Danmarks JordbrugsForskning og Danmarks Miljøundersøgelser	19
4.2 Danmarks Tekniske Universitets fusion med Forskningscenter Risø, Danmarks Fødevareforskning, Danmarks Rumcenter, Danmarks Fiskeriundersøgelser og Danmarks Transport-forskning	22
4.3 Aalborg Universitets fusion med Statens Byggeforskningsinstitut	24
4.4 Københavns Universitet (fusion i 2004)	25
4.5 Syddansk Universitets fusion med Statens Institut for Folkesundhed	26
5. Universiteternes opfyldelse af mål	28
5.1 Mere uddannelse	28
5.2 Større international gennemslagskraft på forskningsområdet samt tiltrækning af flere EU-midler	31
5.3 Mere innovation og erhvervsamarbejde	36
5.4 Fortsat kompetent myndighedsbetjening	41
5.5 Hvordan kan systemet for forskningsbaseret myndighedsbetjening styrkes?	46
6. Samlet vurdering af målopfyldelse og perspektiver for området	51
6.1 Samlet vurdering af universiteternes opfyldelse af fusionsmålene	51

1. Formål

I 2007 skete der en række sammenlægninger på universitets- og sektorforskningsområdet. Hovedparten af de daværende sektorforskningsinstitutioner fusionerede med universiteter og tilførte dermed et nyt område til universiteternes virksomhed: forskningsbaseret myndighedsbetjening.

Ambitionen med sammenlægningerne var flersporet: Mere uddannelse, større gennemslagskraft på forskningsområdet herunder tiltrækning af flere EU-midler, mere innovation og erhvervs-samarbejde og fortsat kompetent myndighedsbetjening.

I 2009 blev der gennemført en international evaluering af universitetsområdet, som bl.a. skulle belyse, hvor langt man er nået med opfyldelsen af formålene med universitetssammenlægningerne. Det internationale panel fandt, at det stadig var for tidligt at gøre rede for alle følger af sammenlægningerne, men at sammenlægningsprocesserne på de fleste universiteter i nogle sammenhænge har været drivkraft for forandringer.

Det er ministeriets vurdering, at det nu er tid til at følge op på den forskningsbaserede myndighedsbetjening og sætte fokus på formålene med sammenlægningerne, afdække området generelt og udstikke nogle perspektiver for fremtiden. Derfor blev der i 2013 iværksat et tematisk tilsyn med området, som denne rapport er et resultat af.

1.1 Proces og rapportens opbygning

I juni 2013 udsendte Styrelsen for Videregående Uddannelser (UDS) en plan for tilsynsprocessen, en disposition for tilsynsrapporten og en oversigt over de informationer, som fagministerier blev bedt om at levere input til. Deadline for bidrag var september 2013, og UDS modtog det sidste bidrag i oktober 2013.

I november-december 2013 gennemførte UDS en besøgsrunde hos universiteter og fagministerier for at følge op på de indleverede bidrag og gennemføre en drøftelse af området generelt.

I februar 2014 udsendte UDS tilsynsrapporten til høring hos parterne.

Rapporten er opbygget i seks kapitler.

Kapitel 1 gennemgår baggrund og formål med tilsynet, samt tilsynsprocessen og tilsynsrapportens opbygning.

Kapitel 2 skitserer sammenlægningerne, fusionsmålene og universitetsevalueringen i 2009.

Kapitel 3 giver en karakteristik af hele systemet for forskningsbaseret myndighedsbetjening, herunder en kort beskrivelse af de enkelte aftaler, den økonomiske aktivitet på hele området samt en gennemgang af de væsentligste ændrede rammebetingelser på området, som ikke er relateret til fusionerne.

Kapitel 4 beskriver de organisatoriske og faglige ændringer, der er gennemført på universiteterne som følge af sammenlægningerne med sektorforskningsinstitutionerne.

Kapitel 5 beskriver og vurderer for hvert universitet målopfyldelsen i forhold til fusionsmålene, og angiver dernæst fagministeriernes vurdering af udviklingen af kvaliteten i myndighedsbetjening siden fusionerne. Endeligt refereres de overvejelser aktørerne på området hver især har med henblik på en styrkelse af den forskningsbaserede myndighedsbetjening.

Kapitel 6 opsummerer indledningsvis universiteternes målopfyldelse i forhold til fusionsmålene, og angiver dernæst de væsentligste udfordringer og muligheder på området for fremtiden.

1.2 Afgrænsning

Konkret er tilsynet udfordret af, at der ikke på området foreligger data, som kan anvendes som en baseline. Der kan derfor ikke tegnes et entydigt billede af målopfyldelsen.

Til gengæld vil der på baggrund af kvantitative og kvalitative data blive forsøgt tegnet et rimeligt og balanceret billede af områdets udvikling siden sammenlægningerne samt af området som det fremstår ved udgangen af 2013.

Det skal understreges, at tilsynet ikke har til formål at overlape med universitetsevalueringen af 2009 (se afsnit 1). I tilsynet fokuseres der efter bedste evne entydigt på forskningsbaseret myndighedsbetjeningsområdet og de universitetsområder som er mest relevante i den sammenhæng.

2. Sammenlægninger og mål

På baggrund af Globaliseringsrådets anbefalinger besluttede regeringen i 2006 at igangsætte en proces rettet mod at sammenlægge sektorforskningsinstitutionerne med universiteter. En række mål skulle realiseres som følge af sammenlægningerne.

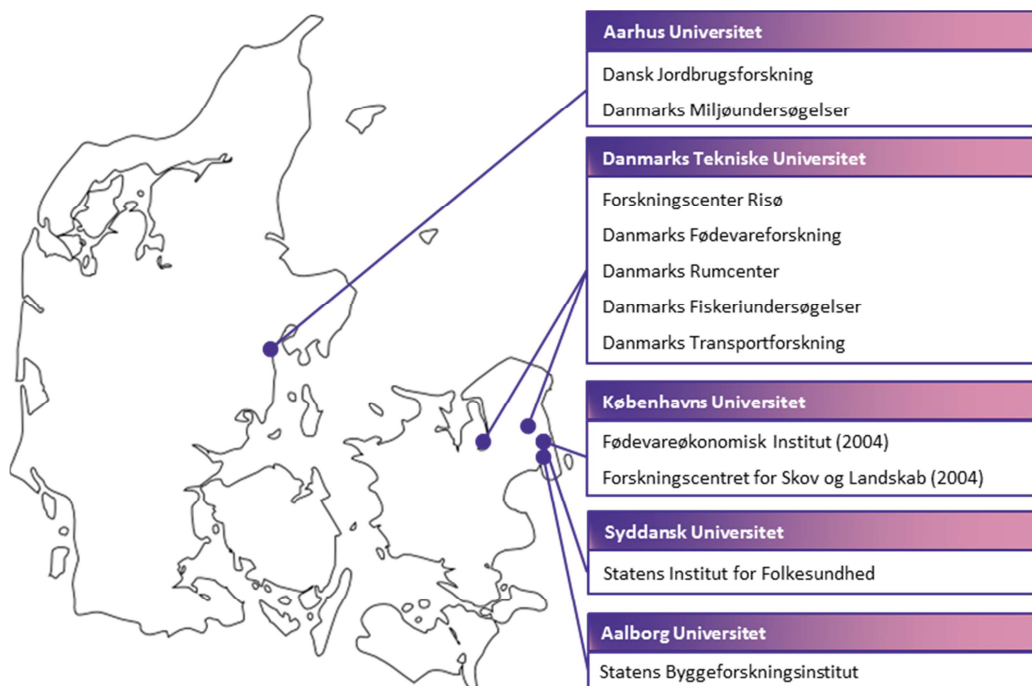
Inden sammenlægningerne var der 13 sektorforskningsinstitutioner under sektorforskningsloven. Institutionerne skulle drive forskning indtil højeste internationale niveau, herunder udføre udviklings-, udrednings- og rådgivningsopgaver inden for et specifikt område – enten som understøttende i den politiske eller administrative beslutningsproces eller i relation til det pågældende områdes udvikling.

Globaliseringsrådet blev nedsat i april 2005 til at rådgive regeringen om en strategi for Danmark i den globale økonomi. Rådet var bredt sammensat af medlemmer fra bl.a. fagforeninger, erhvervslivets organisationer, virksomheder samt uddannelses- og forskningsinstitutioner. En af de centrale anbefalinger fra rådet var, at sektorforskningen i løbet af en kort årrække burde integreres i universiteterne, så også denne del af forskningen kunne understøtte uddannelserne.

2.1 Sammenlægninger

På baggrund af Globaliseringsrådets anbefalinger besluttede regeringen i 2006 at igangsætte en proces rettet mod at sammenlægge sektorforskningsinstitutionerne med universiteter. Fra politisk hold så man gerne mange sammenlægninger, hvor det var relevant, men hvem der fandt sammen med hvem, var op til de respektive parter. Resultatet af processen blev som angivet nedenfor:

Figur 1: Sammenlægninger af sektorforskningsinstitutioner og universiteter i 2004 og 2007

Målene med sammenlægningerne i 2007 var:

Mere uddannelse

Integrationen af sektorforskningen på universiteterne skulle bl.a. føre til, at flere forskningskompetencer og forskningsformål blev bragt i spil på uddannelserne, at udbuddet af uddannelser og undervisning af høj international standard ville øges og bachelor-, kandidat- og ph.d.-produktionen styrkes. Selvom sektorforskerne allerede underviste som led i individuelle aftaler, ville sektorforskerne i øget omfang blive inddraget i undervisningen på linje med universiteternes øvrige forskere.

Større international gennemslagskraft på forskningsområdet samt tiltrækning af flere EU-midler

Her var det ambitionen, at integrationen skulle skabe en forskningssynergi, som kunne understøtte de nye universiteters evne til at markere sig i konkurrence om EU-forskningsmidler og opnå topplaceringer i det europæiske forskningssamarbejde.

Mere innovation og erhvervsamarbejde

Befrugtet af sektorforskningens samarbejde med eksterne samarbejdspartnere skulle integrationen mellem sektorforskningsinstitutioner og universiteter afstedkomme et styrket samarbejde mellem universiteter og eksterne samarbejdspartnere herunder offentlige myndigheder og erhvervsliv.

Fortsat kompetent myndighedsbetjening

Dette mål fokuserede på, at integrationen af sektorforskningen i universiteterne vil kunne bidrage til, at myndighedsbetjeningen blev styrket igennem inddragelse af universiteternes forskere i myndighedsbetjeningen. Det var forventningen, at en bredere faglig basis at trække på ville være til gavn for minister og folketing i form af en bedre forskningsbaseret myndighedsbetjening.

2.2 Universitetsevalueringen i 2009

I 2009 blev der gennemført en international evaluering af universitetsområdet med afsæt i universitetsloven af 2003 og sammenlægningsprocessen i 2007. Det internationale panel afgrænsede sig fra at evaluere i væsentlig grad på sammenlægningerne af universiteter og sektorforskningsinstitutionerne, fordi sammenlægningsprocessen flere steder ikke var nået tilstrækkeligt langt.

Dog sagde panelet om forskningsbaseret myndighedsbetjening:

- [...] der var behov for at tilbyde flere undervisningskurser til forskerne fra de integrerede sektorforskningsinstitutioner.
- Skønt der oprindelig syntes at være en vis skepsis over for, hvordan den mere serviceorienterede forskning i sektorforskningsinstitutionerne ville fungere sammen med den mere klassiske forskning på universiteterne, ser det ud til, at der nu pågår en konstruktiv dialog mellem de to forskningstyper.
- Denne konstruktive dialog baner vejen for nye forskningsmuligheder på de sammenlagte institutioner (Universitetsevalueringen 2009, side 57).

Panelets anbefaling vedrørende forskningsbaseret myndighedsbetjening var at sikre, at der fremover ville være et bæredygtigt forskningsgrundlag for forskningsbaseret myndighedsbetjening. Panelet anbefalede en vedholdende og langsigtet planlægning af forskningsgrundlaget for universiteternes forskningsbaserede myndighedsbetjening, også selvom der indføres offentlige udbud af nogle af disse ydelser.

3. Forskningsbaseret myndighedsbetjening og aftaler

Forskningsbaseret myndighedsbetjening er fællesbetegnelse for en række ydelser, som universiteterne udfører for primært staten. Ydelserne spænder fra strategisk forskning inden for et bestemt område over forskningsbaserede rådgivningsopgaver til mere praktiske forskningsunderbyggende beredskabs- og overvågningsopgaver.

Forskningsbaseret myndighedsbetjening kan bl.a. være:

- Strategisk forskning inden for et bestemt område. Det kan være forskning i arbejdsmarkedsforhold eller forskning i vandkvaliteten i danske åer.
- Forskningsbaseret rådgivning inden for et bestemt område. Det kan være miljøkonsekvenser ved et lovforslag om brakmarksgrænser eller transportmæssige konsekvenser ved et lovforslag om en ny motorvej.
- Forskningsunderbyggende overvågningsopgaver eller beredskab inden for et bestemt område. Det kan være EU-overvågning af skovandel i Danmark eller beredskab rettet mod udbrud af epidemier af dyresygdomme.

Universitetsloven angiver, at universitetets bestyrelse indgår aftale om myndighedsbetjeningen med vedkommende minister eller den, som ministeren bemyndiger hertil.

Uddannelses- og Forskningsministeriet er tilsynsmyndighed for forskningsbaseret myndighedsbetjening. Det betyder bl.a., at ministeriet arbejder med udvikling, sikring og vejledning vedr. retningslinjerne. I arbejdet og samarbejdet om forskningsbaseret myndighedsbetjening har det væsentligste hensyn været at finde en balanceret tilgang til ministeriernes ønske om fleksibel dispositionsret over bevillingerne og universiteternes ønske om en rimelig faglig og bevillings-sikkerhed for forskningsmiljøerne.

3.1 Systemet for forskningsbaseret myndighedsbetjening

Systemet for forskningsbaseret myndighedsbetjening er udstukket i et sæt retningslinjer, som består et hovednotat af januar 2011, et bilagsnotat vedrørende konkurrenceudsættelse af juni 2008, et bilagsnotat vedrørende immaterielle rettigheder af juni 2008 og et bilagsnotat vedrørende publicering af juni 2008. Retningslinjerne er drøftet og tiltrådt af både fagministerier og universiteter.

Udgangspunktet for den forskningsbaserede myndighedsbetjening er 4-årige aftaler, der indgås mellem universitet og fagministerium. Aftalerne rulles hvert år, således at der hvert år

forhandles om yderligere fire år, hvoraf det sidste år er ”nyt”. Aftalerne fastlægger aktiviteter, betaling og øvrige vilkår for samarbejdet.

Der er derfor grundlæggende altid minimum tre års opsigelsesfrist på myndighedsopgaver. Der er dog mulighed for, at fagministerierne kan udsætte dele af aftalen for konkurrence under aftalens løbetid. Ligeledes kan fagministerierne omprioritere mindre dele af aftalen inden for aftalens løbetid, som følge af generelle bevillingsreduktioner, herunder dispositionsbegrænsninger og ekstraordinære effektiviseringer, eller hvis der ikke er bevillingsmæssig mulighed for at videreføre en opgave som følge af konkrete omprioriteringsbehov. Gældende for både konkurrenceudsættelse, omprioritering og opsigelse fastsætter regelsættet en række varsler, der skal overholdes.

3.2 Aftaler om forskningsbaseret myndighedsbetjening

Fem ministerier og fem universiteter er involveret i forskningsbaseret myndighedsbetjening. Nedenfor gennemgås kort indholdet i de enkelte aftaler opgjort på ministerområder.

3.2.1 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarerministeriet (FVM) har aftaler med Aarhus Universitet (AU) om jordbrugsforhold, Danmarks Tekniske Universitet (DTU) om fødevarer, veterinær og fiskeriforhold samt Københavns Universitet (KU) om fødevarøkonomi.

FVM's aftale med AU om jordbrugsforhold, § 24.33.03.10

Rammeaftalen indebærer, at AU er forpligtet til at opretholde viden af international topklasse og et fagligt beredskab inden for de 13 forskningsfaglige områder tematiseret, så de understøtter de tre elementer i FVM's mission:

- et udviklings- og vækstorienteret fødevarerhverv
- en ansvarlig forvaltning af naturressourcer
- fødevareressourcer, forbrugernes valgmuligheder og sunde kostvaner.

Inden for områderne er AU forpligtet til at levere forskellige typer af forskningsbaseret rådgivning, herunder akutte ad hoc opgaver, bidrag til lovforberedende arbejde, effektvurderinger, viden synteser, løbende, tilbagevendende opgaver samt sikre, at dette sker på et åbent, uvildigt og gennemsigtigt aftalemæssigt og fagligt grundlag. AU skal endvidere varetage den såkaldte ”initiativpligt”, der indebærer, at AU på eget initiativ løbende skal vurdere og viderefremme til FVM, hvilke områder der kan blive aktuelle for myndighedsbetjeningen i fremtiden.

Det økonomiske omfang af den tilknyttede bevilling er aktuelt 285,8 mio. kr. (2013), og i henhold til aftalen forventes 56 procent af bevillingen at gå til understøttende forskning og 44 procent til myndighedsbetjening. Forskningsmidler anvendes i stor udstrækning til medfinansiering af eksternt rekvirerede forskningsprojekter, idet forudsætningen for at varetage myndighedsbetjeningen på et forskningsfagligt grundlag inden for de i rammeaftalen angivne forskningsområder er, at AU tiltrækker yderligere ressourcer.

FVM's aftale med DTU om fødevarer-, veterinær- og fiskeriforhold, § 24.33.03.30 og § 24.33.03.20

Aftalen mellem DTU og FVM består af en overordnet rammeaftale samt tre specifikke ydelsesaftaler for henholdsvis veterinærområdet, fødevarerområdet og det akvatiske område. Rammeaftalen fastlægger de overordnede principper for samarbejdet om den forskningsbaserede myndighedsbetjening og fastlægger aftalens indsatsområder vedrørende husdyrsundhed og dyrevelfærd.

færd, kemisk fødevarerikkerhed, mikrobiologisk fødevarerikkerhed, ernæring, fødevarerikkerhed, erhvervsfiskeri, akvakultur, rekreativt fiskeri og monitorering og analysemetoder vedrørende fiskeri.

For hver ydelsesaftale er der i 2012 udarbejdet strategiske perspektivplaner, dog forelå perspektivplanen på veterinærområdet først i 2013. I rammeaftalen fastlægges fordelingen af FVM's bevillinger på henholdsvis ydelsesaftaler og indsatsområder. Samtidig beskrives opgavetyperne for den forskningsbaserede myndighedsbetjening.

I henhold til rammeaftalen er parterne underlagt en initiativforpligtelse til gensidigt at orientere hinanden om hvilken viden og hvilke områder, der kan blive aktuelle for myndighedsbetjeningen i fremtiden. Endeligt er det i 2013 aftalt at afdække mulighederne for fælles fremme af en forskerkarrierestruktur inden for myndighedsbetjeningen.

Bevillingen fra § 24.33.03.30 er aktuelt på 225,4 mio. kr. (2013), hvoraf 94,9 mio. kr. anvendes under ydelsesaftale 1 (veterinærområdet) og 130,5 mio. kr. under ydelsesaftale 2 (fødevarerområdet). Bevillingen fra § 24.33.03.30 er i perioden 2013-2013 forøget med 6,5 mio. kr. årligt som led i det politiske forlig om veterinærområdet i 2012.

Det økonomiske omfang af § 24.33.03.20 er aktuelt 80,9 mio. kr. (2013), hvoraf 73,3 er tilknyttet ydelsesaftale 3, mens de resterende 7,6 mio. kr. fordeles på ydelsesaftale 1 og 2. Den samlede bevilling under ydelsesaftale 1 og 2 udgør således 233,0 mio. kr.

FVM's aftale med KU om fødevarerøkonomi, § 19.22.01

Aftalen med KU er en 4-årig rullende myndighedsaftale med Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO). Der fastlægges i forbindelse med den årlige aftale konkrete opgaver, som IFRO forventeligt vil blive bedt om at analysere i det efterfølgende år. Dertil kommer en uspecifiseret buffer, som løbende vil blive brugt til løsning af uforudsete opgaver og korte noter/dataudtræk efter aftale mellem FVM og IFRO. Ydermere kan FVM i den årlige aftale inkludere specifikke kompetenceområder, som de måtte ønske, at IFRO opbygger kompetencer indenfor.

Den årlige aftale svarer i alt til 136 månedsværk fordelt på både konkrete opgaver og vedligeholdelse/udvikling af kompetenceområderne nævnt i aftalen, og aftalens samlede bevilling er i 2013 på 8,8 mio. kr. Bevillingen fremgår på § 19, som følge af en bevillingsoverførsel til KU, mens styringsansvaret alene ligger hos FVM.

3.2.2 Miljøministeriet

Miljøministeriet (MIM) har sammen med Klima-, Energi- og Bygningsministeriet (KEBMIN) en rammeaftale med AU om miljøundersøgelser. Derudover en aftale med DTU om kemikalier, geodæsi og affald og med KU om skov- og landskabsopgaver. Aftalerne er kort beskrevet nedenfor.

MIMs og KEBMINs aftale med AU om miljøundersøgelser, § 23.31.01.10

Rammeaftalen forudsætter, at AU har en forskningsbase, som understøtter rådgivning af de to ministerier inden for områderne miljø, natur og klima. Forskningsbehovene tager desuden udgangspunkt i EU's 7. miljøhandlingsprogram, idet europæisk og internationalt samarbejde er et vigtigt fundament. Rammeaftalens tre hovedelementer er således:

- Beskyttelse, bevare og forbedre naturkapitalen
- Omstilling til bæredygtig samfundsudvikling
- Beskyttelse af borgere mod miljøvirkning.

Fagområder i relation til rammeaftalen er luftmiljø, miljø- og naturforhold i ferskvand og marine vande, terrestrisk økologi og biodiversitet, miljøkemi og mikrobiologi, arktisk miljø og natur, samfundsvidenskabelig miljøanalyse samt integreret analyse af samspillet mellem samfundets aktiviteter og miljø- og naturforhold.

AU's forskningsbaserede myndighedsbetjening omfatter følgende opgavetyper:

- Strategisk forskning
- løbende og ad hoc rådgivningsopgaver baseret på den udførte forskning
- overvågning og datavirksomhed (fagdatacentre) i det nationale overvågningsprogram (NOVANA)
- formidling og videnoverførsel af resultater fra forskningsaktiviteter
- driftsopgaver i forbindelse hermed

Ca. 60 procent af bevillingen anvendes til faste opgaveforpligtelser inden for overvågning og rådgivning, og ca. 40 procent af bevillingen anvendes til den grundlæggende forskning. Disse forskningsmidler anvendes altovervejende til medfinansiering af eksternt rekvirerede forskningsprojekter, idet forudsætningen for at varetage myndighedsbetjeningen på et forskningsfagligt grundlag inden for de i rammeaftalen angivne forskningsområder er, at AU tiltrækker yderligere ressourcer.

Det økonomiske omfang af den tilknyttede finanslovsbevilling er 127,3 mio. kr. (2013).

En mindre del af myndighedsbetjeningen under aftalen (svarende til 6 årsværk) udføres for KEBMIN på klimaområdet i forbindelse med opgørelser og rapportering af Danmarks drivhusgasudledning.

MIMs aftale med DTU om kemikalier, geodæsi og affald, § 23.27.10.10

Aftalen omfatter de ydelser, som DTU Fødevareinstituttet og DTU Space skal levere til MIM. Aftalen omfatter desuden en ydelsesaftale mellem Miljøstyrelsen og DTU Miljø vedrørende forskningsbaseret myndighedsbetjening på affaldsområdet. De strategiske samarbejdsområder er således kemikalier, herunder bekæmpelsesmidler, genteknologi, herunder mikrobiologiske bekæmpelsesmidler, geodæsi samt affald.

Rammeaftalen omfatter underliggende ydelsesaftaler vedr. myndighedsbetjening af:

- Miljøstyrelsen i form af forskningsbaseret rådgivning og forskning i relation til kemikalier, GMO og QSAR
- Geodatastyrelsen i form af forskningsbaseret rådgivning og forskning i relation til geodæsi og kortlægning
- Miljøstyrelsen i form af forskning og forskningsbaseret rådgivning i relation til affald
- Med rammeaftalen for 2013-2016 er ejerskabet til QSAR-databasen endvidere overdraget fra MIM til DTU Fødevareinstituttet.

Den økonomiske ramme for DTU's myndighedsbetjening af MIM var i 2013 baseret dels på betaling af 18,4 mio. kr. og dels på en bevillingsoverførsel på 11 mio. kr.

MIM's aftale med KU om skov- og landskabsopgaver, § 19.22.01 og § 23.71.03.10

MIMs aftale med KU omfatter den forskningsbaserede myndighedsbetjening, som Det Nationale Center for Skov, Landskab og Planlægning (Skov & Landskab) ved Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet (SCIENCE) på Københavns Universitet varetager. Skov & Landskab udfører desu-

den skovovervågning og sammenstiller skovstatistik for MIM, Naturstyrelsen i samarbejde med andre nationale og internationale myndigheder og institutioner.

I 2013 udgjorde aftalen mellem MIM og KU om skov- og landskabsopgaver i alt 13,5 mio. kr. Hertil kommer en bevilling overført til KU (§ 19) fra MIM via på 4,6 mio. kr.

3.2.3 Klima-, Energi- og Bygningsministeriet

KEBMIN har udover aftalen med AU om miljøundersøgelse (se ovenfor) også en aftale med Aalborg Universitet (AAU) om byggeriforhold.

KEBMINs aftale med AAU om byggeriforhold, § 29.28.02.10

Midlerne anvendes til at levere grundlagsskabende forskning og tilhørende formidling af høj kvalitet, som myndighederne og bygge- og boligsektoren kan bruge til at øge kvaliteten og produktiviteten på bygge- og boligområdet. Midlerne skal endvidere bruges til at yde aktuell, relevant og anvendelig rådgivning til understøttelse af den offentlige administration og det politiske system inden for bygge- og boligområdet.

Konkret forsker AAU inden for forskellige aspekter af det byggede miljø, herunder især på områder som bygningers energiforbrug, indeklima og konstruktioner samt byggeprocessen og boligformer. Aftalen fastlægger, at SBI skal levere forskningsbaseret viden og myndighedsbetjening inden for byggeområdet, hvilket har afgørende betydning for politikudviklingen og det lovforberejdede arbejde på området. Det er særligt SBI's forskning vedrørende bygningers energiforbrug, indeklima og sikkerhed, som er væsentlig for ENS mulighed for at udvikle og vedligeholde reguleringen på byggeområdet.

Aftalen udmønter det tilskud til Statens Byggeforskningsinstitut, der er fastsat ved bevillingen på Finanslovens § 29.28.02. SBI har i dag en finanslovsbevilling på 28,3 mio. kr.

KEBMINs aftale med AU om miljøundersøgelser, § 23.31.01.10

Det fremgår af MIM's aftale med AU vedrørende miljøundersøgelser, at en del af myndighedsbetjeningen udføres for KEBMIN vedr. opgørelser og rapportering af Danmarks drivhusgasudledning. I overensstemmelse med kontraktens generelle bestemmelser om samarbejdet mellem AU og myndigheden afholdes der årligt to møder, hvor samarbejdet og aktuelle emner drøftes. Møderne finder som regel sted i juni og november i Energistyrelsen. Myndighedsbetjeningen består primært i at AU årligt sender drivhusgasopgørelser til EU, samt sender en opgørelse til FN. Endvidere deltager AU i EU's WG1-møder og FN-evalueringer af andre landes drivhusgasopgørelser. Efter nærmere aftale med KEBMIN kan AU ligeledes deltage i FN-forhandlingerne om rapporteringskrav.

KEBMINs andel af aftalen om miljøundersøgelser svarer til seks årsværk.

3.2.4 Transportministeriet

Transportministeriet (TRM) har en myndighedsbetjeningsaftale med DTU om transportforhold.

TRM's aftale med DTU om transportforhold, § 28.11.12.10

DTU Transport leverer forskningsbaseret myndighedsbetjening til TRM inden for områderne transportøkonomi, trafiksikkerhed og data- og modelcenter. Derudover er logistik og ITS, trafikmodeller og beslutningsstøttemodeller også emner, hvor instituttet har forskning. I tilknytning til specielt trafikmodeller er der for perioden 2009-2015 indgået en tillægsaftale (§ 28.11.71) om etablering af en Landstrafikmodel.

I 2012 udgjorde aftalebevillingen mellem TRM og DTU i alt 16,1 mio. kr., der alle er knyttet til DTU Transport.

3.2.5 Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse (SUM) har en aftale med SDU om folkesundhed.

SUMs aftale med SDU om folkesundhedsforhold, § 16.33.01.10

SDU myndighedsbetjener SUM vedr. folkesundhedsforhold. Bevillingen fordeles med 45 procent til grundlagsforskning, 45 procent til myndighedsbetjening og 10 procent til administration.

Aftalen vedrører myndighedsbetjening vedrørende befolkningens sundhedsadfærd, sundhedstilstand, sygelighed og dødelighed samt sundhedsindsatser i kommuner og regioner. Myndighedsbetjeningsopgaver består i forskning, monitorering, analyse og rådgivning på folkesundhedsområdet samt deltagelse i arbejdsgrupper, udvalg m.v.

Den økonomiske ramme for SDU's myndighedsbetjening var for SUM i 2013 baseret på betaling af 12,6 mio. kr.

3.3 Aktivitet og bevillinger

Det vil fremgå af nedenstående, at området er under væsentlig bevillingsmæssig og aktivitetsmæssig reduktion svarende til ca. 20 procent reduktion i perioden 2008-2017.

Det fremgår også, at AU og DTU tilsammen varetager 90 procent af de samlede myndighedsbetjeningsaktiviteter, at der er forskel i hvor stor en andel myndighedsbetjeningen udgør af universiteternes samlede økonomi, og at der er variation i, hvor stor andel af myndighedsbetjeningsbevillingen, som ministerierne indrapporterer til Forskningsfinansloven.

Det fremgår også, at universiteterne årligt budgetterer med marginal højere aktivitet end fagministerierne bevillinger. Der skal altså skelnes mellem de bevillinger, der afsættes årligt på fagministerierne finanslovskonti til myndighedsbetjening, og den aktivitet, som universiteterne har inden for området. Universiteternes aktivitet afspejler universiteternes output fra myndighedsbetjeningsbevillinger, øvrige bevillinger, effektiviseringstiltag og især meraktivitet, som kan henføres til anvendelse af videreførte/opsparede midler fra tidligere års bevillinger og/eller overført i forbindelse med fusionen.

3.3.1 Universiteters aktivitet

Den samlede aktivitet inden for forskningsbaseret myndighedsbetjening på universiteterne var i 2013 budgettet til ca. 843 mio.kr., jf. tabel 1.

Tabel 1

Universiteternes aktivitet inden for forskningsbaseret myndighedsbetjening (§19) (mio. kr.), 2008-2017

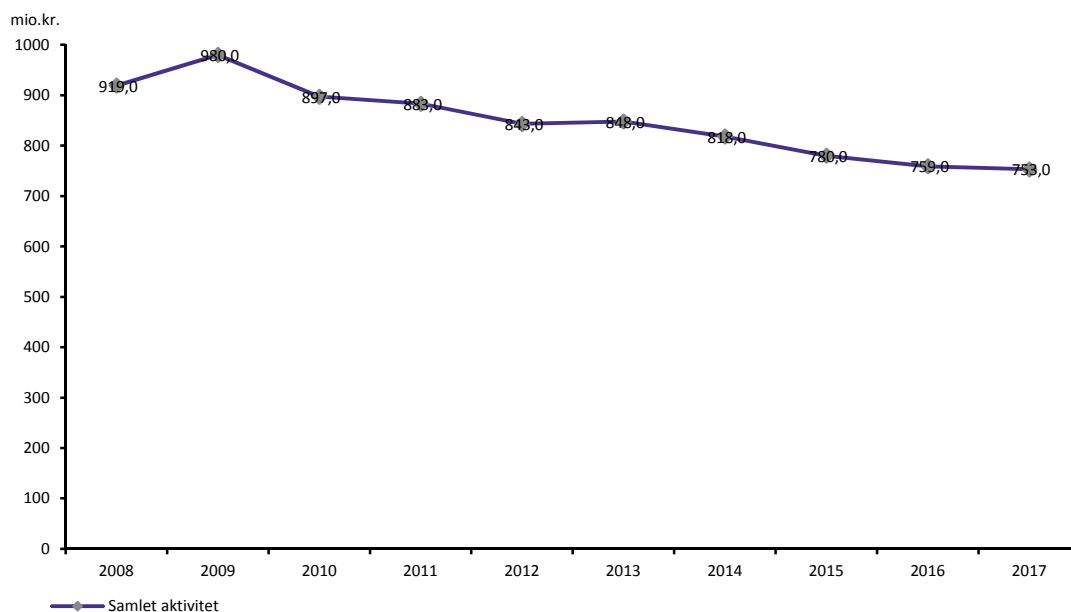
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aktivitet	919	980	897	883	843	848	818	780	759	753
Indeks 100	100	106,6	97,6	96,1	91,7	92,3	89	84,9	82,6	81,9

Kilde: Finanslov for Finansåret 2014. Note: DTU fremfører, at tabel 1 ikke fuldt retvisende, idet den burde indeksreguleres med udgangspunkt i 2009, hvor Statens Overheadreform var fuldt bevillingsmæssigt udmøntet. DTU angiver, at stigningen fra 2008 til 2009 delvist skyldes overgang til den statslige huslejeordning.

Aktivitetsniveauet har været faldende siden fusionerne i 2007, jf. figur 2¹. Fra 2008 til 2013 faldt aktivitetsniveauet med ca. otte procent. Fremskrives perioden til 2017 (BO) er universiteternes bevillinger til dette område reduceret med ca. 20 procent.

Figur 2

Universiteternes aktivitet inden for forskningsbaseret myndighedsbetjening (§ 19) (mio. kr.), 2008-2017

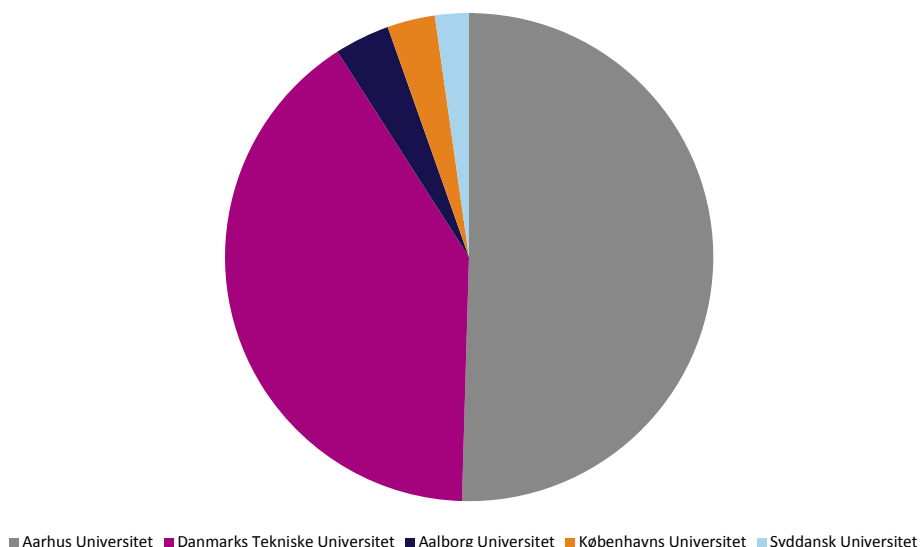

Kilde: Finanslov for finansåret 2014

Fordelt på universiteter har AU flest aktiviteter, jf. figur 3, svarende til 428 mio. kr. i 2013, dernæst DTU svarende til 343 mio. kr., AAU svarende til 31 mio. kr., KU svarende til 27 mio. kr. og endeligt SDU aktiviteter svarende til 19 mio. kr.

¹ DTU angiver endvidere, at dele af sektorforskningen var genstand for markante bevillingsreduktioner i en årrække før fusionen med universiteterne i 2007. Dvs. det var i forvejen reducerede fagmiljøer, som blev gjort til genstand for yderligere bevillingsreduktionerne efter fusionen.

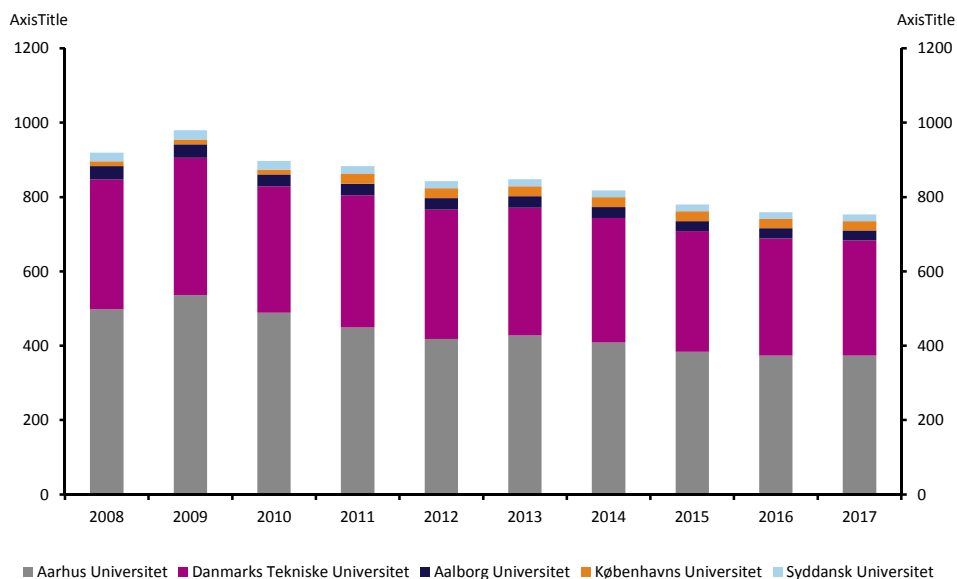
Figur 3
 Fordeling af aktivitet inden for forskningsbaseret myndighedsbetjening på universiteter, 2013

Kilde: Finanslov for finansåret 2014

Der er stor variation imellem universiteterne, hvor stor en andel myndighedsbetjeningen udgør af universitetets samlede virksomhed. Myndighedsbetjeningen spænder fra at udgøre mere end syv procent af DTU's samlede virksomhed til mindre end en procent på KU.

Figur 4
 Universiteternes aktivitet inden for forskningsbaseret myndighedsbetjening som andel af den samlede omsætning (mio. kr.), 2013

Kilde: Finanslov for finansåret 2014

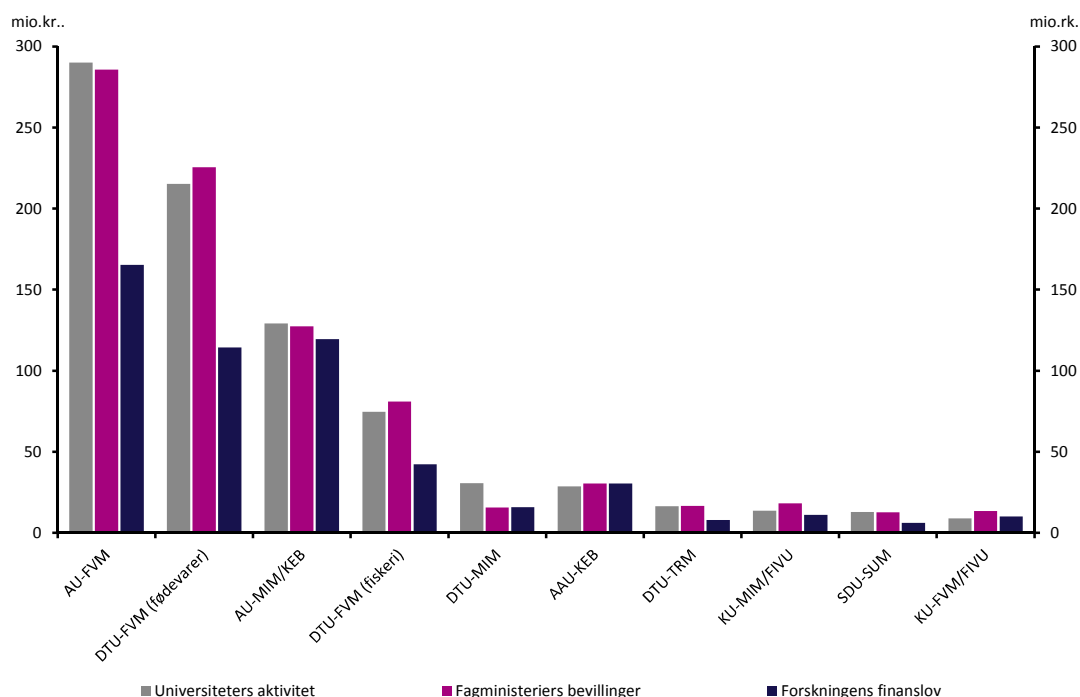

Bevillinger til forskningsbaseret myndighedsbetjening ligger på fagministeriernes paragraffer. Der er dog enkelte undtagelser, hvor bevillingerne er blevet overført til universiteterne, dvs. § 19. Hvert år er fagministerierne forpligtet til at indrapportere bidraget til regeringens en-procentmålsætning ved at angive, hvor stor en andel af bevillingerne, der er anvendt til offentlig forskning og udvikling til "Forskningens Finanslov".

Figuren nedenfor viser universiteternes aktivitet, fagministeriernes bevillinger og indberetningerne til forskningens finanslov side om side.

Figur 5

Universiteters aktivitet, fagministeriers bevillinger og indberetning til Forskningens Finanslov fordelt på aftaler vedr. forskningsbaseret myndighedsbetjening, 2013 (2014-priser), mio. kr.

Kilde: Finanslov for Finansåret 2014, Forskningens Finanslov, egne beregninger. Note: Det har ikke været muligt at identificere indberetningen til Forskningens Finanslov vedr. aftale mellem MIM og KU, § 23.71.03.10 og § 19.22.01.

3.4 Ændrede rammebetingelser, som har påvirket området uafhængigt af sammenlægningerne

3.4.1 Statens Overheadreform i 2008

Overheadreformen i 2008 var en øvelse rettet mod at finde en uniform, rimelig og tidsvarende dækning af de fulde omkostninger til følgeudgifter for forskningsprojekter for statslige bevillinger, herunder bevillinger fra bl.a. forskningsrådene.

Både AU og DTU fremhæver, at overheadreformen i sammenhæng med SEA-ordningen medførte et "falsk" løft af forskningsbevillingerne, dvs. både bevillingerne fra fagministerier og bevillingerne gennem UFM. AU og DTU argumenterer, at der reelt ikke gennem disse bevillingsændringer er sket et egentligt løft, men der er indirekte, negative økonomiske konsekvenser heraf, idet det samlede løft af bevillingerne ved at indregne indirekte omkostninger som husleje

medfører, at beregningsgrundlaget, som finanslovsbevillingerne efterfølgende anvender, afføder større nominelle besparelser end ved en bevilling uden teknisk løft.

AU og DTU fremhæver derfor, at omlægningen af finanslovsbevillingerne fra fagministerierne alt andet lige medfører, at universiteterne skal gennemføre større besparelser end tidligere, uagtet at aktivitetsniveauet ikke har ændret sig, men alene begrundet i, at huslejudgiften teknisk er indregnet i bevillingerne.

3.4.2 Statslige effektivitetskrav

Staten har en målsætning om at opnå øget effektivitet hvert år, hvilket konkret er udformet som en generel to-procentsbesparelse på statens udgifter. For nogle områder, herunder § 19, tilbageføres midlerne gennem en omstillingspulje.

MIM, AAU, AU og DTU fremhæver at to-procentsbesparelserne udfordrer systemet. Det er universiteternes opfattelse, at den generelle reduktion i aftalebevillingen som følge af årlige 2-procentsbesparelser ikke år efter år kan honoreres på forskningsbaseret myndighedsbetjeningsområdet uden, at det medfører væsentlig aktivitetsreduktion, idet området skal tage hensyn til bl.a. systemernes evne til at sikre den nødvendige kritiske masse og sammensætning af forskningsmiljøerne.

Derudover er det flere universiteters vurdering, at de årlige effektivitetskrav sker parallelt med en øget efterspørgsel efter den forskningsbaserede rådgivning på bekostning af den strategiske grundforskning.

3.4.3 Gearing af myndighedsbetjeningsmidler fra forskningsråd og andre kilder

AU og DTU angiver, at når mulighederne for medfinansiering begrænses (f.eks. pga. en lavere forskningsandel i aftalebevillingerne eller pga. bevillingsreduktioner), vil det ikke være muligt at tiltrække eksterne forskningsmidler på samme høje niveau, hvilket kan få konsekvenser for bredden og kvaliteten af videnopbygningen og det forskningsbaserede myndighedsberedskab.

Flere universiteter oplever endvidere, at det er blevet vanskeligere at skaffe eksterne midler til de beredskabstunge opgaver, som hverken opnår finansiering fra udviklings- og demonstrationsprogrammerne eller fra forskningsrådene.

3.4.4 Udgifter til infrastruktur og beredskab

Mens udgiftsbehovet til infrastruktur og beredskab på området formodes at være relativt konstant før og efter sammenlæggningerne, fremføres det fra flere sider, at nogle områders væsentlige udgifter til infrastruktur (f.eks. særlige staldanlæg, særligt klassificeret eller udstyrede laboratorier), giver udfordringer i samspillet mellem universitet og fagministerium i forhold til hvilke kilder, der skal finansiere den nødvendige forskningsinfrastruktur.

En væsentlig årsag hertil er, at infrastrukturinvesteringer i de historiske sektorforskningsinstitutioner indgik som et finanspolitisk element, og derfor typisk ikke var finansieret med faste årlige bevillinger. Udgifter til nyindkøb og renoveringer blev bevilget i forbindelse med ekspansive finanspolitiske tiltag med offentlige investeringer.

Bl.a. DTU og AU fremhæver, at dele af myndighedsbetjeningen ikke er fuldfinansieret via rammeaftalerne specielt i forhold til etablering og fastholdelse af den nødvendige infrastruktur.

4. Sammenlægningerne i dag

De tidligere sektorforskningsinstitutioner indgår i dag som en del af universiteternes virksomhed. Universiteterne har gennemført organisatoriske og faglige ændringer ligesom den formelle samarbejdsrelation, der er mellem fagministerium og universitet, har undergået forandringer.

4.1 Aarhus Universitets fusion med Danmarks JordbrugsForskning og Danmarks Miljøundersøgelser

4.1.1 Organisatoriske og faglige ændringer siden fusionerne

Danmarks JordbrugsForskning og Danmarks Miljøundersøgelser blev fusioneret med AU pr. 1. januar 2007. De indgik i universitetet som to nye hovedområder, henholdsvis Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet og Danmarks Miljøundersøgelser, og de fortsatte begge uændret deres respektive forpligtelser vedr. myndighedsbetjeningen. Parallelt hermed indgik de i den løbende integrationsproces af universitetets ni hovedområder.

AU har siden 2011 gennemført en omfattende forandringsproces, som stort set har berørt alle medarbejdere og har omfattet omlægninger af organisationen, ledelsen, den fysiske struktur, den administrative support mv. Universitetets faglige aktiviteter er nu samlet i fire hovedområder og antallet af institutter er reduceret fra 55 til 26. Samtidig er universitetets ledelse blevet ændret, således, at dekanerne for de fire nye hovedområder sammen med rektoratet udgør universitetets daglige ledelse. Dekanerne har ud over ansvar for et hovedområde, også et tværgående ansvar for én af de fire kerneaktiviteter i universitetets strategi: forskning, talentudvikling, videnuudveksling og uddannelse.

Langt den største del af den sektorrettede forskning, forskningsbaserede rådgivning, erhvervsamarbejde, overvågning samt formidling i relation til rammeaftalerne med henholdsvis MIM og FVM varetages af syv institutter under hovedområdet Science and Technology sammen med det nationale center for miljø og energi (DCE) og det nationale center for fødevarer og jordbrug (DCA).

De nationale centre er etableret som koordinerende og strategiske enheder i forhold til de to fagministerier i relation til de tværfaglige områder, hvor der er indgået rammeaftaler om forskningsbaseret myndighedsbetjening. De nationale centre er den centrale indgang for ministerier og andre aftagere af forskningsbaseret rådgivning og myndighedsbetjening på de pågældende områder, og centrene koordinerer opgaverne i relation til de relevante institutter. Centrene er afsender på ydelser og publikationer i relation til forskningsbaseret rådgivning og skaber dermed en visuel genkendelighed og entydighed.

Det tidligere Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) og det tidligere Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) blev under omorganiseringen i 2011 en del af hovedområdet Science and Technology. Efterfølgende (2012) er Aarhus Ingeniørhøjskole fusioneret med AU og dermed også blevet en del af hovedområdet Science and Technology. Institutterne ledes af en institutleder, mens de nationale centre og Ingeniørhøjskolen Aarhus Universitet (ASE) ledes af en direktør. Institutledere og direktører refererer til dekanen for Science and Technology.

Fagmiljøerne fra det tidligere DMU er nu placeret i DCE, Institut for Miljøvidenskab og Institut for Bioscience. Bioscience består af fagmiljøer både fra det tidligere DMU og det tidligere Biologisk Institut, mens Miljøvidenskab udelukkende består af fagmiljøer fra det tidligere DMU, hvilket også er tilfældet for DCE's medarbejdere. Tilsvarende er fagmiljøer fra det tidligere DJF placeret i følgende fem institutter: Institut for Husdyrvidenskab, Institut for Agroøkologi, Institut for Fødevarer, Institut for Molekylærbiologi og Genetik, samt Institut for Ingeniørvidenskab. De to sidstnævnte institutter består af fagmiljøer fra både det tidligere DJF og det tidligere Naturvidenskabelige Fakultet. DCA's medarbejdere kommer udelukkende fra det tidligere DJF.

Indfusioneringen og de efterfølgende organisationsændringer har medført en organisering ved etablering af de nationale centre, som kan facilitere inddragelse af kompetencer fra hele AU i myndighedsbetjeningen, og der er et samarbejde på tværs af fagområderne mellem DCE og DCA.

Der er desuden etableret helt nye uddannelser på f.eks. landbrugsområdet og sektorforskningen bidrager desuden med nye faglige elementer i undervisningen på eksisterende uddannelser. Myndighedsbetjeningen er et væsentligt element i AU videnudveksling og dermed en integreret del af universitets kerneopgaver.

4.1.2 Den formelle samarbejdsaftale/relation mellem MIM og AU

Siden fusionen mellem DMU og AU i 2007 har en 4-årig rammeaftale dannet grundlag for samarbejdet mellem MIM og DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi om forskningsbaseret myndighedsbetjening.

Rammeaftalen indeholder en opgørelse over det økonomiske grundlag for aftalen samt bilag, som beskriver, hvilken myndighedsbetjening DCE yder MIM. Rammeaftalen indeholder også beskrivelser af grundlaget for samarbejdet, som fx varetagelsen af synergi mellem opgavetyperne inden for rammeaftalen, hvilke møder der afholdes, retningslinjer for publicering af DCE's myndighedsbetjening, proces og retningslinjer ved konkurrenceudsættelse osv.

På det overordnede strategiske styringsniveau for rammeaftalen er der en ledelsesgruppe, som mødes 1 - 2 gange om året, med ansvar for strategisk/politiske udfordringer med relation til samarbejdet om rammeaftalen. Herudover er der en styregruppe, som mødes 2 gange pr. år og drøfter rammeaftalens implementering. I ledelsesgruppen deltager fra AU prorektor, dekan og prodekan for videnudveksling ved Science and Technology, vicedirektør for AU Viden og direktør for DCE og fra MIM deltager departementschefen, afdelingschefen med ansvar for forskning samt direktør og vicedirektør fra Naturstyrelsen. AU's repræsentation i ledelsesgruppen vil fremover være dekan og prodekan for videnudveksling ved Science and Technology og direktør fra DCE. Styregruppe består fra AU af prodekan for videnudveksling ved Science and Technology, direktør for DCE og vicedirektør for AU Viden og fra MIM deltager sekretariatschef fra Departementet og vicedirektør fra henholdsvis Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen. AU's repræsentation i styregruppen vil fremover være prodekan for videnudveksling fra Science and Technology og direktør for DCE. Den daglige og faglige styring på opgave og leveranceniveau foregår med ledelsesmæssigt ophæng til faglige rådemøder mellem DCE's faglige ledelse og MIM's kon-torchefer på de faglige områder to gange årligt. På disse møder orienterer DCE om planer for deres arbejde, og MIM orienterer om, hvilke fremtidige behov for myndighedsbetjening MIM kan forudse. I forbindelse med den årlige genforhandling af rammeaftalen sendes udkast til næste års opgave/leverancer i høring i MIM's institutioner.

Den direkte dialog mellem medarbejdere i henholdsvis AU og MIM er helt afgørende for samarbejdet og kvaliteten heraf i det daglige arbejde. Det omfattende netværk medarbejdere imellem sikrer den gensidige videnudveksling, hvilket medfører, at forskningsmiljøerne kan

varetage et rettidigt beredskab, samt at myndighederne har forudsætninger for at inkorporere den forskningsbaserede viden i deres arbejde.

Rammeaftalen justeres årligt i forhold til økonomi og opgaveportefølje, og grundlaget for samarbejdet genforhandles mere grundlæggende hvert 4. år. Rammeaftalen er udarbejdet i overensstemmelse med de retningslinjer for forskningsbaseret myndighedsbetjening af 25. januar 2011, som Uddannelses- og Forskningsministeriet har udarbejdet i samarbejde med fagministerier og universiteter.

4.1.3 Den formelle samarbejdsaftale/relation mellem FVM og AU

Samarbejdet mellem FVM og AU er reguleret af en rullende 4-årig rammeaftale, som rulles/genforhandles årligt med virkning fra et kalenderårs begyndelse f.s.v.a. forlængelse af aftalen og tilpasning af ydelser med FVM's forbehold for, at bevillingerne tilvejebringes på de årlige finanslove. Aftalen kan genforhandles, såfremt der sker væsentlige ændringer i omfanget af de opgaver, som aftalen omfatter.

Parterne har i aftalen lagt stor vægt på at fastholde rammerne for en tæt personlig kontakt og at være særligt opmærksomme på hensynet til AU's langsigtede kompetenceopbygning på aftalens område og vedligeholdelse af aktiver og metoder af betydning for betjeningen af FVM.

På AU varetages myndighedsbetjeningen af FVM via DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug. Parterne har derudover i relation til organisation og samarbejde lagt vægt på, at der eksisterer velfungerende dialogfora.

Der er således aftalt følgende:

- Det er i aftalt fra 2014 ikke at fastlægge deltagerkredsen forlods, blot at det er ledelsesniveau. AU's repræsentation i ledelsesgruppen vil fremover være dekan og prodekan for videnudveksling ved Science and Technology samt direktør for DCA.
- På det faglige niveau er der for hver af de tre elementer i FVM's mission og tilhørende temaområder nedsat følgegrupper, der har til formål at styrke den faglige dialog mellem forskere ved AU og disses kontaktpersoner i FVM. Der afholdes som udgangspunkt et årligt fagligt kontaktmøde for hvert af de tre elementer.
- De tre faglige følgegrupper afholder på skift to gange årligt et fagligt tværtematisk møde. Endvidere er der i henhold til aftalen mulighed for efter behov at afholde ad hoc møder til fagnære drøftelser, når det vurderes nødvendigt pga. emner og/eller opgaver.
- Derudover afholdes to teknikermøder årligt med deltagelse fra både FVM og AU. På disse møder sker der en dialog om de faglige opgaver.
- Som et led i samarbejdet er parterne enige om at anvende de retningslinjer, der følger af rammeaftalens bilag 4 "Den gode Bestilling af forskningsbaseret rådgivning" og bilag 5 "Den gode Proces for forskningsbaseret rådgivning".

Aftalen indeholder endvidere bestemmelser om konkurrenceudsættelse, nedsættelse af et rådgivende panel, konfliktløsning, ejerskab og brug af datasamlinger m.v. samt retningslinjer f.s.v.a. afrapportering af myndighedsbetjeningen og bevillingsanvendelse.

4.2 Danmarks Tekniske Universitets fusion med Forskningscenter Risø, Danmarks Fødevarerforskning, Danmarks Rumcenter, Danmarks Fiskeriundersøgelser og Danmarks Transport-forskning

4.2.1 Organisatoriske og faglige ændringer siden fusionerne

Siden 2007, hvor fusionen mellem DTU og fem af de daværende sektorforskningsinstitutioner har været en realitet, har det været et strategisk mål, at DTU's faglige og fysiske organisation i højest mulig grad integreres.

Den faglige integration er understøttet af organisatoriske ændringer, som er udtrykt ved at myndighedsbetjening er integreret i DTU's opgaveportefølje på lige fod med universitets øvrige hovedopgaver forskning, uddannelse og innovation. Med fusionen fik DTU tilført ca. 1.900² årsværk, der arbejdede med myndighedsbetjening og sektorforskning. Det vurderes, at der i dag er godt 1.950³ årsværk beskæftiget med opgaven, omfattende langt overvejende forskere og andet fagligt personale og knap 10 % omfattende understøttende stabsfunktioner og campus service. Udviklingen afspejler dels, at DTU på de indfusede områder har gennemført en række rationaliseringer, herunder personalereduktioner, hvilket især har gjort sig gældende på life science institutterne, dels at nogle områder har vækstet og i dag har flere medarbejdere end ved fusionen, hvilket særlig gælder transport- og rumforskningsområdet.

For alle indfusede enheders vedkommende er der sket organisatoriske tilpasninger i form af sammenlægninger med (dele fra) klassiske DTU-institutter eller opsplætning og overflytning af enheder til andre DTU institutter, således at der nu, syv år efter fusionerne ikke længere er sektorforskningsinstitutter på DTU i den form, de havde ved fusionen i 2007.

Efter fusionerne er DTU's direktion blevet udvidet med en koncerndirektør, med ansvar for DTU's relationer til erhverv og myndigheder. Derudover er der opbygget en stabsfunktion med ansvar for ramme- og kontraktstyring af myndighedsbetjeningsopgaven på DTU. Desuden er der på alle DTU institutter en administrativ medarbejder med ansvar for myndighedsbetjening.

Fysisk er integrationen af sektorforskningen i DTU udtrykt ved, at DTU har arbejdet på at samle dets aktiviteter og medarbejdere på især DTU Lyngby Campus og i mindre omfang på DTU Risø Campus, hvilket forventes fuldt gennemført i 2017 med åbningen af DTU's Lifescience og Bioengineering Center, som samler infrastruktur og medarbejdere fra DTU Aqua, DTU Fødevarerinstitutionen og DTU Veterinærinstitutionen på Lyngby Campus.

Ud over de organisatoriske ændringer har DTU skabt, og skaber fortsat, faglige og administrative rammer for, at myndighedsbetjening bidrager til udvikling af universitets øvrige hovedopgaver og vice versa. Et eksempel herpå er, at alle institutter i forbindelse med DTU's strategiproces årligt udarbejder mål og virkemidler på alle universitetets fire hovedopgaver.

Indfusioneringen af sektorforskningen har bl.a. betydet nye uddannelses tilbud, muligheden for øget gearing af aftalebevillingerne på myndighedsbetjeningsområderne samt øget integration af klassiske ingeniørdiscipliner i myndighedsbetjeningen. DTU har implementeret en karrierestruktur, der har til formål at sidestille sektor- og universitetsforskning, ligesom fagsektioner videst muligt består af forskere fra såvel den tidligere sektorforskning og universitetsforskning. Samtidig med at myndighedsbetjeningen søges fuldt integreret i universitets øvrige hovedopgaver, er der etableret en lang række nye arbejdsprocedurer målrettet myndighedsbetjeningen som selvstændig opgave, og som har til formål at synliggøre opgavens omfang og vigtighed for DTU, f.eks. politik for myndighedsbetjening og måling på kvantitative og kvalitative indikatorer for myndighedsbetjening.

---

² DTU Årsrapport 2007

³ Estimat pr. august 2013

4.2.2 Den formelle samarbejdsaftale/relation mellem FVM og DTU

Den formelle samarbejdsaftale mellem FVM og DTU består af en rammeaftale som anviser de overordnede rammer for myndighedsbetjeningen og samarbejdsrelationen, samt tre ydelsesaftaler som beskriver det faglige samarbejde mellem 1) DTU Veterinærinstituttet og Fødevarestyrelsen, 2) DTU Fødevarerinstituttet og Fødevarestyrelsen og 3) DTU Aqua og NaturErhvervstyrelsen.

Rammeaftalen mellem DTU og FVM er 4-årig og genforhandles årligt med et fireårigt sigte og med virkning fra et nyt kalenderårs begyndelse. Aftalen genforhandles i regi af en ledelsesgruppe bestående af en afdelingschef og en kontorchef fra FVM's departement, direktøren fra Fødevarestyrelsen, udviklingschefen for fiskeriområdet i departementet, kontorchefer fra NaturErhvervstyrelsen og koncerndirektøren med ansvar for myndighedsbetjening på DTU.

Ledelsesgruppen mødes efter behov, dog mindst 2 gange om året. På de ordinære møder drøftes samarbejdets forløb med udgangspunkt i halvårslige statusrapporter, som indstilles af faglige chefstyregrupper for hvert af de tre hovedområder (veterinærområdet, fødevarerområdet, og fiskeriområdet). På indstilling fra chefstyregrupper godkendes desuden de fireårige ydelsesaftaler, der ligesom rammeaftalen justeres årligt, og som giver den faglige beskrivelse af de aftalte ydelser.

De tre faglige chefstyregrupper mødes hver især 2-4 gange om året. Chefstyregrupperne består dels af repræsentanter fra hhv. Fødevarestyrelsen og NaturErhvervstyrelsen (samt i relevant omfang fra FVM's departement) – dels af den områderelevante institutdirektør fra DTU, institutternes forskningschefer og institutternes kontaktpersoner for myndighedsbetjening. De 3 chefstyregrupper er ansvarlige for den faglige opfølgning på de respektive ydelsesaftaler.

4.2.3 Den formelle samarbejdsaftale/relation mellem MIM og DTU

Samarbejdsaftalen mellem MIM og DTU består af en rammeaftale, som anviser de overordnede rammer for myndighedsbetjeningen og samarbejdsrelationen, samt tre underliggende ydelsesaftaler som beskriver det faglige samarbejde mellem 1) DTU Fødevarerinstituttet og Miljøstyrelsen, 2) DTU Space og Geodatastyrelsen og 3) DTU Miljø og Miljøstyrelsen. Derudover indeholder rammeaftalen yderligere to bilag, som beskriver potentielle samarbejdsområder mellem DTU og Naturstyrelsen uden økonomiske bindinger.

Den formelle samarbejdsrelation mellem DTU og MIM svarer overordnet set til aftalen mellem DTU og FVM, dog med den undtagelse at der som udgangspunkt afholdes møde på ledelsesgruppeniveau årligt i stedet for halvårligt. Tilsvarende udarbejder styregrupperne for hver ydelsesaftale en årlig statusrapportering i stedet for halvårlig. Aftalen mellem MIM og DTU forhandles med et 4-årigt sigte, lige som aftalen mellem DTU og FVM, og den overordnede rammeaftale mellem MIM og DTU forhandles på ledelsesgruppeniveau, mens forhandlingen af ydelsesaftalerne tilstræbes at foregå på styregruppeniveau.

4.2.4 Den formelle samarbejdsaftale/relation mellem TRM og DTU

Samarbejdsaftalen mellem TRM og DTU består af en rammeaftale, som anviser de overordnede rammer for myndighedsbetjeningen og samarbejdsrelationen. Dertil kommer en tillægsaftale for perioden 2009-2015.

Rammeaftalen mellem TRM og DTU er fireårig og genforhandles årligt. I tilknytning til aftalen holdes kvartalsmøder mellem TRM, repræsenteret af en afdelingschef og mindst en kontorchef og DTU, repræsenteret ved institutdirektør og viceinstituttdirektør (ansvarlig for myndighedsbetjening) for DTU Transport. DTU's koncerndirektør med ansvar for myndighedsområdet deltager på et møde årligt.

På kvartalsmøderne drøftes det løbende samarbejde, de største projekter og kommende opgaver. Derudover drøftes, jf. et fast årshjul, bl.a. forlængelse af rammeaftaler, strategisk udvikling og årsrapportering af aktiviteter knyttet til aftalen.

4.3 Aalborg Universitets fusion med Statens Byggeforskningsinstitut

4.3.1 Organisatoriske og faglige ændringer siden fusionerne

Statens Byggeforskningsinstitut blev i 2007 indfusioneret i AAU med status af hovedområde grundet de særlige opgaver inden for forskningsbaseret myndighedsbetjening. SBI ledes af en direktør, som er en del af AAU's direktion. SBI har selvstændig økonomihåndtering, men indgår af praktiske årsager i TEKNAT-fakultetets økonomi.

Med henblik på at indfri regeringens mål etablerede AAU forskningscenteret Build.aau i 2007 og opstillede siden for strategiperioden 2010–2015 en række opfølgende mål. Build.aau er etableret som et forskningscenter uden mure, der forbinder de omkring 300 medarbejdere på tværs af hovedområder på AAU, der arbejder med byggeriet og det byggede miljø. Som følge af et stigende behov for at drøfte fælles forskningsansøgninger i relation til internationale og nationale udbud af forskningsmidler har Build.aau i de seneste år udviklet sig til at tjene en intern funktion.

For strategiperioden 2010 - 2015 er opstillet følgende mål, som skal medvirke til at indfri fusionsmålene:

- Uddannelsesaktiviteter udgør 10 procent af myndighedsbetjeningsområdets samlede omsætning i 2015
- Myndighedsbetjeningsområdet har øget sine aktiviteter svarende til væksten i de offentlige forskningsbevillinger.
- Myndighedsbetjeningsområdet leverer ydelser i større omfang end i 2009.
- Myndighedsområdets brugerbetalte formidlingsvirksomhed bidrager til finansiering af den bagvedliggende forskning.
- Myndighedsbetjeningsområdet på AAU rangerer som den mest attraktive arbejdsplads blandt forskningsinstitutioner på bygge- og boligområdet.

AAU oplyser, at det bl.a. forventes, at øget aktivitet på uddannelsesområdet også kan føre til, at myndighedsbetjeningsområdet ved periodens udløb er en mere attraktiv arbejdsplads. En øget undervisningsaktivitet udgør en stabil indtjeningsmulighed, som på sigt kan kompensere for en fortsat nedgang i basismidler. Uddannelseskolerne på AAU rekvirerer uddannelsesbidrag på tværs af universitetet, herunder fra myndighedsbetjeningsområdet. En skole på AAU er således et fagfællesskab, som består af et eller flere studienævn med fagligt beslægtede uddannelser.

AAU oplyser, at myndighedsbetjeningsområdet har oprettet eget akademisk råd, som har ansvar for at udvikle og vedligeholde en høj akademisk standard og herunder til opgave, at:

- drøfte og udtale sig om myndighedsbetjeningsområdets strategiplan, centrale strategiske forsknings- og uddannelsesområder, planer for videnudveksling og myndighedsrådgivning
- drøfte og udtale sig om budget
- nedsætte bedømmelsesudvalg
- fastlægge retningslinjer til fremme af god videnskabelig praksis og for behandling af sager om videnskabelig uredelighed
- afgive udtalelser vedrørende den fysiske udbygning
- arbejde for diversitet og ligebehandling i forskning og undervisning

4.3.2 Den formelle samarbejdsaftale/relation mellem KEBMIN og AAU

AAU og KEBMIN har med virkning fra 1. januar 2012 indgået en firårig kontrakt om forskningsbaseret myndighedsbetjening inden for det byggede miljø i perioden 2012 til 2015. Aftalen, der erstatter en tidligere firårig aftale for årene 2008 til 2011 indebærer justeringer af blandt andet aftalens resultatmål og prioriteringen af aftalemidlerne. Aftalen gøres desuden fremover rullende, således at der hvert år lægges endnu et år til aftalens løbetid.

Aftalen udmønter det tilskud til myndighedsbetjening for KEBMIN, der er fastsat ved bevillingen på Finanslovens § 29.28.02 svarende til 28,3 mio. kr. Midlerne forudsættes ifølge anmærkningerne til Finansloven anvendt til at levere grundlagsskabende forskning og tilhørende formidling af høj kvalitet, som myndighederne og bygge- og boligsektoren kan bruge til at øge kvaliteten og produktiviteten på bygge- og boligområdet. Midlerne skal endvidere bruges til at yde aktuel, relevant og anvendelig rådgivning til understøttelse af den offentlige administration og det politiske system inden for bygge- og boligområdet.

De nærmere vilkår for midlernes anvendelse er fastsat i rammeaftalen for 2012 til 2015. Med etårige aftaler fastsættes de konkrete resultatkrav, de økonomiske rammevilkår samt det forskningsprogram, aftalen skal omfatte. En særlig aftale for årene 2010 til 2013 fastlægger midler fra satspuljen, der er bevilget til forskning, rådgivning og formidling inden for tilgængelighedsområdet. Denne bevilling er på 5,5 mio. kr. årligt, og udløber med udgangen af 2013.

4.4 Københavns Universitet (fusion i 2004)

KU medtages i tilsynet med en bemærkning, at universitetet blev sammenlagt med sektorforskningsinstitutioner i 2004, og ikke i 2007, som de øvrige universiteter.

4.4.1 Organisatoriske og faglige ændringer siden 2004

Tre år før den store indfusionering af sektorforskningsinstitutioner på universiteterne indgik FVM, MIM og UFM i 2004 en aftale om at Fødevarerøkonomisk Institut og Forskningscenter for Skov & Landskab blev indfusioneret på KVL, som er en del af det nuværende SCIENCE, KU.

I den forbindelse blev Center for Skov & Landskab, det nuværende Det Nationale Center for Skov, Landskab og Planlægning oprettet med bestyrelse og egne vedtægter. Bestyrelsen består af repræsentanter for aftagere, interessenter, medarbejdere og studerende. I forbindelse med en organisatorisk omlægning på Københavns Universitet fusionerede størstedelen af Det Biovidenskabelige Fakultet med Det Naturvidenskabelige Fakultet pr. 1. januar 2012 under navnet Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet (SCIENCE). Centerbestyrelsen for det tidligere Skov & Landskab er i denne sammenhæng overgået til at være centerbestyrelse for Det Nationale Center for Skov, Landskab og Planlægning.

I 2004 blev ligeledes Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO) grundlagt. Instituttet har selvstændig vedtægt og bestyrelse. Medlemmerne af bestyrelsen repræsenterer relevant ekstern forskning, brugere af forskningen med erhvervsindsigt inden for instituttets område samt instituttets medarbejdere og studerende.

4.4.2 Den formelle samarbejdsaftale/relation mellem FVM og KU

Aftalen drøftes mindst en gang halvårligt, hvor der afholdes statusmøde mellem Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi og FVM's departement samt NaturErhvervstyrelsen og Fødevarestyrelsen. På mødet følges der op på den årlige aftale, og senest en uge forud for de halvårlige møder fremsender Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi en statusrapport.

Derudover afholdes der årsmøde om forudgående kalenderårs aftale. I relation til det møde udarbejder Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi en rapport til FVM om opgavevaretagelse og ressourceforbrug i henhold til aftale i det forudgående kalenderår.

Derudover er der løbende kontakt mellem FVM og IFRO i relation til bestilling af opgaver specificeret i aftalen, men også hvis nye opgaver ønskes inkluderet i stedet for andre.

I relation til aftalen afvikles der en gang årligt et fagligt informationsmøde mellem Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi og FVM med henblik på udveksling af informationer om emner af relevans for ministeriets politik. Arrangementet tjener bl.a. til inspiration for udarbejdelsen af kommende års kontrakter.

Desuden er FVM repræsenteret i Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomis bestyrelse (via næstformandspost).

Bestilling af en opgave foregår som udgangspunkt ved at den opgaveansvarlige i FVM tager fat i den opgaveansvarlige hos IFRO. Med udgangspunkt i en opgavebeskrivelse løses opgaven af IFRO og fremsendes til FVM, og i den forbindelse aftales offentliggørelsestidspunkt.

I tilfælde af at der er uklarhed omkring placeringen af en opgave, eller hvis nye opgaver ønskes løst under aftalen, tager FVM fat i IFROs myndighedskoordinator, som kan hjælpe til med at formidle kontakt til en relevant forsker.

4.4.3 Den formelle samarbejdsaftale/relation mellem MIM og KU

Kontrakten er den tredje resultatkontrakt med ministeriet om denne type af opgaver. I kontrakten har parterne fastlagt en række faglige indsatsområder, hvor Skov & Landskab vedligeholder og udvikler et videnberedskab, som gør det muligt at yde den ønskede forskningsbaserede myndighedsbetjening til ministeriet. Den fireårige aftale ajourføres og udmøntes årligt i et kontraktbilag, som nærmere præciserer årets 'leverancer' til ministeriet. Arbejdet afrapporteres årligt i en centerberetning fra Skov & Landskab, som behandles og godkendes i en styregruppe og i centerbestyrelsen for Skov & Landskab.

4.5 Syddansk Universitets fusion med Statens Institut for Folkesundhed

Indtil 2007 var Statens Institut for Folkesundhed et sektorforskningsinstitut (SIF) under Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og med reformen i 2007 blev SIF fusioneret ind i Syddansk Universitet. Da havde forinden pågået forhandlinger med forskellige universiteter, og det var efter en dialog naturligt at fusionere SIF ind i Syddansk Universitet, da en vision om at bidrage til general folkesundhed passede rigtig godt i forhold til universitetets og SIFs ønsker.

Selve indfusionsprocessen varede ganske lang tid, men vurderingen er nu, at myndighedsbetjeningsområdet er "landet" godt som et institut under det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på SDU med den ekstra opgave at udføre myndighedsbetjening på sundhedsområdet. Myndighedsbetjeningsområdet har fået tilført fem faste stillinger (to professorater og tre lektorer), ligesom der på en lang række områder er sket en normalisering herunder de økonomiske rammer/huslejebetaling etc., så instituttet fungerer på lige fod med andre institutter på SDU.

SDU's myndighedsbetjening baserer sig på en af instituttet udviklet strategi for området. Strategien omhandler perioden 2012-2016, og om myndighedsbetjening hedder det i strategien dels at området er baseret på forskning, dels at instituttet i endnu højere grad end tidligere ønsker at skabe synergi mellem dets samlede forsknings- og myndighedsopgaver.

Instituttet har efter aftale med fællesadministrationen på SDU valgt at organisere arbejdet med den forskningsbaserede myndighedsbetjening hos en mindre gruppe forskere ved instituttet under forskningsprogrammet "Sundhed og Sygelighed i Danmark." Dette er et valg, der har baggrund i, at bevillingen på 12,6 mio. kr. fra SUM er forholdsvis lille sammenlignet med de

øvrige bevillinger, der gives til forskningsbaseret myndighedsbetjening på en række andre områder.

SDU's vurdering har derfor været, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at "sprede" bevillingen på flere hænder/institutter. SDU har derimod fokuseret på at opbygge et stærkt fagligt miljø på instituttet med en mindre kerne af medarbejdere, der beskæftiger sig med forskningsbaseret myndighedsbetjening. En række opgaver for ministeriet løses fra dag til dag, såkaldte beredskabsopgaver, og disse kræver, at ministeriet har en nem om enkel indgang til universitet og helst kender de forskere, der besvarer henvendelserne.

4.5.1 Beskrivelse af den formelle samarbejdsaftale/relation mellem SUM og SDU

I 2012 begyndte instituttet og ministeriet at arbejde med et nyt aftalegrundlag for den forskningsbaserede myndighedsbetjening. Der har igennem 2012 og 2013 været en tæt kontakt på ledelsesniveau om skabelsen af dette aftalegrundlag. Det har også affødt, at instituttet og ministeriet allerede har taget initiativ til at gå i gang med forhandlingen af en ny aftale for 2014, som forventes at kunne underskrives primo 2014. Det er således planen, at mål og resultatkrav kan udarbejdes tidligere og med mere dialog om processen, end det har været tilfældet tidligere.

Det fremtidige aftalegrundlag vil bestå af:

- Rameaftale, der angiver rammerne for et samarbejde mellem parterne om forskningsbaseret myndighedsbetjening og beredskab indenfor en række faglige områder og med en række definerede opgaver.
- Mål- og resultatkrav, der nærmere beskriver de opgaver, som SDU skal løse for de 45 procent af bevillingen, der er afsat til forskningsbaseret myndighedsbetjening. Mål- og resultatkrav indeholder en række konkrete projekter, som SDU skal gennemføre inden for rammen af bevillingen, herunder et reserveret beløb til bl.a. beredskab.

5. Universiteternes opfyldelse af mål

Målene med sammenlægningerne i 2007 var mere uddannelse, større international gennemslagskraft på forskningsområdet samt tiltrækning af flere EU-midler, mere innovation og erhvervssamarbejde, og fortsat kompetent myndighedsbetjening.

5.1 Mere uddannelse

Som følge af at integrationen af sektorforskningen skulle bringe flere forskningskompetencer i spil i forhold til uddannelse, var det forventningen, at udbuddet af uddannelser og undervisnings af høj international standard ville øges og bachelor-, kandidat- og ph.d.-produktionen styrkes. Selvom sektorforskerne allerede underviste som led i individuelle aftaler, ville sektorforskerne blive inddraget i undervisningen på linje med universiteternes øvrige forskere.

Hvordan det er gået med at skabe faglig synergi og inddrage ”de gamle sektorforskere” i uddannelse og undervisning belyses gennem tre spørgsmål:

- Hvilke tiltag er taget på universitets- og fakultetsledelsesniveau for at understøtte og fremme inddragelse af myndighedsbetjening i undervisningen?
- Hvor mange forskere fra myndighedsbetjeningen indgår i undervisningen?
- Hvor mange forskere fra myndighedsbetjeningen har en vejlederrolle i forbindelse med speciale og ph.d.-studerende?

5.1.1 Hvilke tiltag er taget på universitets- og fakultetsledelsesniveau for at understøtte og fremme inddragelse af myndighedsbetjening i undervisningen?

Der er generelt stor forskel på i hvilken grad og hvordan universiteterne har valgt at inddrage ressourcer fra myndighedsbetjeningsområdet i undervisningen.

DTU har gennemført en faglig og fysisk integration af de daværende sektorforskningsinstitutioner i DTU's overordnede organisation, som har haft betydning for DTU's samlede uddannelsesportefølje: Siden 2007 er der oprettet en række nye uddannelser inden for områder, som har sin faglige forankring i fusionsprocesserne. De tidligere sektorforskningsmedarbejdere er blevet tilbudt undervisnings- og vejledningskurser, og der er blevet gennemført en pædagogisk opkvalificering. DTU har siden 2007 oprettet mere end ti nye uddannelser, som i 2012 tilsammen havde mere end 300 studerende, på baggrund af myndighedsbetjeningsområdet.

På AU er der i umiddelbar forlængelse af fusionen mellem sektorforskningsinstitutionerne blevet oprettet otte nye uddannelser, som i 2012 tilsammen havde næsten 200 studerende, som bygger på det problemorienterede fundament, der har kendetegnet myndighedsbetjeningen. Universitetet vil desuden ansøge om en kandidatuddannelse inden for miljøvidenskab med start 2015. Uddannelsen vil have fokus i forskningsmiljøerne og myndighedsbetjeningen ved Institut

for Miljøvidenskab, der udsprang af det tidligere DMU. I tillæg til de hele uddannelser afholder forskere fra myndighedsbetjeningen kurser eller deltager som undervisere i kurser, der indgår i andre uddannelser ved universitetet, hvor den myndighedsorienterede baggrund er relevant. De tidligere sektorforskningsmedarbejdere er blevet tilbudt undervisnings- og vejledningskurser, og der er blevet gennemført en pædagogisk opkvalificering.

KU har på Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO) indplaceret de tidligere sektorforskere i den universitære stillingsstruktur gennem kompetenceopbygning på især det pædagogiske og didaktiske område. Nu benyttes de fleste af de tidligere sektorforskere som undervisere på de eksisterende uddannelser i Jordbrugsøkonomi og miljø- og naturressourceøkonomi. Instituttet har forstærket undervisning for de anvendelsesorienterede dele af uddannelsen, da der kan inddrages aktuelle økonomiske og politiske problemstillinger fra myndighedsarbejdet i undervisningen og som inspiration til bachelor- og specialeprojekter. På Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning har KU oprettet tre uddannelser på både bachelor og kandidatniveau, som tager udgangspunkt i kompetencer fra tidligere sektorforskning. Instituttet har forstærket undervisningen i flere kurser på grundlag af kompetencer fra myndighedsbetjeningen, f.eks. GIS.

AAU oplyser, at AAU har den ambition, at AAU's myndighedsbetjeningsforskere i vid udstrækning skal indgå i undervisning, og at der skal oprettes egentlige uddannelser med udgangspunkt i myndighedsbetjeningen. Uddannelse er en opgave på linje med forskning og myndighedsbetjening. Medarbejdere, der ikke tidligere har arbejdet med uddannelse, er løbende tilbudt kurser i læring og herunder problembaseret læring, den læringsmodel, der praktiseres på AAU. AAU har taget initiativ til flere uddannelsesaktiviteter der tager udgangspunkt i myndighedsbetjeningsområdet. Fire nye uddannelser er i hhv. drift og opstart inden for universitetets styrkepositioner og sektorforskningens praksisnære forskning. Omfanget af undervisning udbudt med udgangspunkt i myndighedsbetjeningsområdet skal i 2015 udgøre 10 procent af byggeforskningsinstituttets omsætning.

På SDU varetager forskere fra Statens Institut for Folkesundhed kun i begrænset omfang undervisning i dag, men folk med erfaring med myndighedsbetjening deltager i undervisningen. Instituttet indgår naturligt som en vigtig partner i undervisningen på bachelordelen i folkesundhedsvidenskab, og der arbejdes kraftigt på udviklingen af kandidatuddannelser indenfor de områder, som instituttet har ekspertise i. Data fra De Nationale Sundhedsprofiler benyttes f.eks. hyppigt i undervisningen.

5.1.2 Hvor mange forskere fra myndighedsbetjeningen indgår i undervisningen?

Der er ligeledes stor varians i andelen af forskerstaben der indgår i undervisningen. Hvilket i et vist omfang afspejler, at der er stor forskel på volumen af myndighedsbetjeningsforskerstaben på de forskellige områder.

DTU oplyser, at en opgørelse over de indfusede institutters undervisningsindsats viser, at det i snit er ti procent⁴ af medarbejderskaren, der er beskæftiget med undervisning. Af disse ti procent er det over halvdelen, som både har undervisnings- og myndighedsbetjeningsopgaver.

AU oplyser, at undervisningen ved de hele uddannelser varetages med 54 kursusansvarlige forskere fra myndighedsbetjeningen (akademisk år 2012/2013). Der indgår 28 forskere fra myndighedsbetjeningen i kurser under andre uddannelser, hvoraf en del er kursusansvarlige (akademisk år 2012/2013). Samlet indgår der mere end 82 forskere i undervisningen svarende til 21 % af de i alt 388 forskere fra myndighedsbetjeningen, der potentielt har mulighed for at kunne indgå i undervisningen.

---

⁴ Varierende fra 8-20 procent.

Ved KU's Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi var der i 2013 162 forskere ansat, hvoraf de 31 i løbet af 2013 har udført myndighedsbetjening under aftalen med Fødevarerministeriet. Af disse 31 har de 12 også indgået i undervisning i 2013, svarende til ca. 39 procent af de forskere, som også udfører myndighedsbetjening. 2013 vurderes at være et normalt år, og tallene er derfor også retningsgivende for andre år, men KU angiver, at det ikke er muligt for alle tidligere sektorforskere at deltage i undervisningen, pga. overlap af emneområde med allerede eksisterende kurser. På Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning er der kun en, der ikke deltager i undervisningen af de totalt 24 tidligere sektorforskere svarende til 96 procent. De øvrige 23 forskere deltager alle i undervisningen i større eller mindre omfang, heraf ca. halvdel med fuldt kursusansvar.

På AAU indgår 34 forskere hvis primære arbejdsområde er myndighedsbetjening i undervisning udbudt på AAU, svarende til 63 procent. Antallet har været støt stigende siden fusionen, og der indgår forskere fra alle instituttets forskningsafdelinger. I de første år efter fusionen var det primært på AAU's eksisterende uddannelser instituttets medarbejders uddannelsesaktiviteter fandt sted. Siden er fire nye uddannelser udviklet og igangsat i samarbejde med det øvrige AAU, mens to uddannelser er under udvikling med forventet igangsættelse i 2014. Uddannelsesaktiviteterne forgår i alle tilfælde i samarbejde med kolleger fra andre fakulteter. Ved opbygning af nye uddannelsesstilbud er der opnået positive erfaringer med samarbejder på tværs af institutter og fagmiljøer.

På SDU indgår fire forskere fra myndighedsbetjeningen i undervisning, hvilket svarer til 27 procent.

5.1.3 Hvor mange forskere fra myndighedsbetjeningen har en vejlederrolle i forbindelse med speciale og ph.d.-studerende?

DTU oplyser, at de medarbejdere, som både har undervisnings- og myndighedsbetjeningsopgaver typisk også har en vejlederfunktion for enten speciale- eller ph.d.-studerende. Der er i mindre omfang også sektorforskere, der ikke har undervisning, men kun en vejlederfunktion. Samlet set betyder det, at gennemsnitligt 65 procent medarbejdere, som både har undervisnings- og myndighedsbetjeningsopgaver har specialevejlederfunktion og 59 procent har ph.d.-vejlederfunktion.

På AU var i 2013 178 forskere tilknyttet myndighedsbetjening, der samtidig også fungerede som hovedvejledere og/eller medvejledere for 244 ph.d.-studerende. Den samme forsker kan være hovedvejleder/medvejleder for flere ph.d.-studerende. Der er 109 forskere, der er hovedvejleder for en eller flere ph.d.-studerende svarende til 40 % af de potentielt mulige hovedvejledere, idet kun professorer, lektorer og seniorforskere kan være hovedvejleder. Der er 178 forskere, der er hovedvejleder og/eller medvejleder for en eller flere ph.d.-studerende, svarende til 46 % af de under punkt 5 nævnte 388 forskere fra myndighedsbetjeningen, som potentielt har mulighed for at kunne indgå i en vejlederrolle for en ph.d.-studerende.

Ved KU's Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi var der i 2013 162 forskere ansat, hvoraf de 31 i løbet af 2013 har udført myndighedsbetjening under aftalen med Fødevarerministeriet. Af disse 31 har de syv også indgået i vejledning i 2013, svarende til ca. 18 procent af de forskere, som også udfører myndighedsbetjening. På Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning har 31 af 32 tidligere sektorforskere vejledt speciale- eller ph.d.-studerende, svarende til ca. 97 procent. De tidligere sektorforskere er efterspurgt som vejledere. Der er tale om både individuel og team vejledning, både inden for sektioner og på tværs af såvel sektioner som institutter.

På AAU har antallet af ansatte med myndighedsbetjeningsopgaver som også varetager en funktion som ph.d.- vejleder været stigende. Det gælder i sagens natur især medarbejdere med hovedvejlederstatus, som var en opgave seniorforskere ikke kunne bestride før sammenlægning-

gen. 15 forskere fra myndighedsbetjeningen har en vejlederrolle i forbindelse med ph.d.-studerende, svarende til 28 procent. Hvad angår specialestuderende, har 14 forskere for tiden en vejlederfunktion. Enkelte forskere er gengangere, men alt i alt har knap halvdelen af instituttets forskere vejledningsopgaver. Andelen forventes at stige. Der ansættes stadig flere ph.d.-studerende, og omfanget af studerende på nye uddannelser inden for myndighedsbetjeningens fagområder vil også stige.

På SDU fungerer to myndighedsbetjeningsforskere som speciale eller ph.d.-vejledere, svarende til 13 procent.

5.1.4 Samlet vurdering

Universiteterne har iværksat en række tiltag, der skal bidrage til at udnytte synergieffekterne ved indfusioneringen af sektorforskningsinstitutionerne i forhold til uddannelser og undervisning. De fleste har som følge af fusionen oprettet indtil flere nye uddannelser enten med udgangspunkt i sektorforskningsområdet eller med relation hertil. Flere universiteter (DTU, AU, KU og AAU) tilbyder pædagogisk opkvalificering af sektorforskere med henblik på at kunne varetage undervisningsopgaver, og en stor del af sektorforskerne særligt på KU og AAU indgår konkret i undervisningen. Også når det gælder vejlederrollen i forhold til specialestuderende og ph.d.-studerende er sektorforskerne på universiteterne godt med, særligt på KU og DTU, hvor det er næsten alle sektorforskere, der også varetager en vejlederfunktion.

Integrationen af sektorforskningsmiljøerne i uddannelserne er en fortløbende proces, som i sagens natur ikke er slut syv år efter den formelle indfusionering. Selvom der er forskel på de enkelte universiteters indsats og ambitionsniveau på dette område, så vurderes de samlet set at være kommet godt fra start i forhold til at udnytte potentialet til både at etablere nye uddannelser og inddrage en kompetent medarbejderskare i undervisnings- og vejledningsopgaver.

5.2 Større international gennemslagskraft på forskningsområdet samt tiltrækning af flere EU-midler

Integrationen har også skullet skabe forskningssynergi, som skulle forøge universiteternes evne til at markere sig i konkurrence om EU-forskningsmidler og opnå topplaceringer i det europæiske forskningssamarbejde.

Dette belyses gennem tre spørgsmål:

- Hvilke tiltag er taget på universitets- og fakultetsledelsesniveau for at understøtte og fremme synergi og samarbejde mellem universitetsforskningen og myndighedsbetjeningen?
- Hvor mange forskningsgrupper med deltagelse fra både universitetsforskningen og myndighedsbetjeningen er etableret siden 2007?
- Hjemtagning af bevillinger fordelt på relevante områder samt vurdering af myndighedsbetjeningens betydning herfor?

5.2.1 Hvilke tiltag er taget på universitets- og fakultetsledelsesniveau for at understøtte og fremme synergi og samarbejde mellem universitetsforskningen og myndighedsbetjeningen?

DTU oplyser, at der siden 2007 er gennemført målrettede organisationsændringer med henblik på at skabe synergigevinster. Som eksempel kan nævnes en sammenlægning af Danmarks Transportforskning med en enhed på DTU af nogenlunde tilsvarende størrelse med kompetencer fra operationsanalyse- og datamodelleringsområdet, hvilket har resulteret i en styrkelse af transportforskningen. Tilsammen dækker DTU Transport betydelig viden om transportmodelle-

ring, -økonomi og adfærd samt om etablering og drift af transportinfrastruktur. Dette har skabt en afgørende forudsætning for, at Landstrafikmodellen kunne udarbejdes og at instituttet har en ledende rolle indenfor tilsvarende modelleringsprojekter i EU.

Ligeledes i forbindelse med fusionen blev DTU Space dannet ved en integration af det tidligere Danmarks Rumcenters stærke forskningsgrupper og dele af DTU Elektro's (Ørsted-DTU) spidskompetencer udi instrumentbyggeri, hvilket har resulteret i en markant øget gennemslagskraft i ESA.

DTU's tiltag for at styrke den "femte ingeniørretning" Bioengineering er muliggjort i kraft af fusionen ligesom etableringen af Life Science og Bioengineering Centeret, der skal samhuse DTU Aqua, DTU Fødevarerinstitutionen og DTU Veterinærinstitutionen på DTU Lyngby Campus, hvor faglig interaktion med de klassiske ingeniørdiscipliner yderligere forbedres, er et tiltag, der forventes at bringe DTU i en europæisk førerposition på området.

Et område, der også har haft meget gunstige rammer for udvikling i krydsfeltet mellem det klassiske DTU og de indfusede miljøer er håndtering af 'big data'. Inden for myndighedsbetjening er der f.eks. tale om data, der tager afsæt i biologiske populationer, f.eks. fiskebestande eller bakterier, og i samspil med klassiske DTU kompetencer inden for statistik og modellering resulterer det i modelleringer for sygdomsspredning m.v. På området kan fremhæves et initiativ, hvor DTU Fødevarerinstitutionen er hovedaktør sammen med internationale parter: Global Microbial Identifier, som handler om at etablere et globalt system til at samle, dele, undersøge og oversætte genomsekvensdata fra mikroorganismer med henblik på national klinisk diagnostik og international sygdomsovervågning, og som forventes at få enorm impact på såvel myndighedsbetjening og forskning generelt.

Med henblik på at imødekomme behovet for tværdisciplinær forskning, som blandt andet Horizon 2020 fremhæver, har DTU derudover igangsat en række tværgående initiativer, der både involverer de tidligere sektorforskningsenheder og klassiske DTU institutter. Initiativerne omfatter både centerdannelser og mere ad hoc prægede samarbejder på tværs af DTU's institutter.

Med AU's nye organisering, hvor sektorforskningsinstitutionernes forskningsbase nu er indlejret i universitetets institutstruktur, og myndighedsbetjeningen varetages af koordinerende nationale centre, er de organisatoriske rammer skabt ift. at indfri universitetets egen vision og fusionens overordnede målsætning igennem mere synergi og samarbejde om forskning, uddannelse og myndighedsbetjening på tværs af de fusionerede institutioner.

De nationale centre kan trække på universitetets samlede forskningsbase i forbindelse med myndighedsbetjeningen, og forskerne har mulighed for at etablere sig i forskningssamarbejder, der udnytter de styrker, som universitetets forskning og den tidligere sektorforskning repræsenterer. AU har afsat 50 mio. kr. til yderligere styrkelse af den forskning, som understøtter myndighedsbetjeningen. Der er tale om 25 mio. kr. til henholdsvis DCA og DCE området til styrkelse af den grundlæggende forskning bl.a. gennem øget forskningssamarbejde og dermed øget synergi mellem den tidligere sektorforskning og universitetsforskning. I begge tilfælde styrkes det forskningsgrundlag, der understøtter de to ministeriers fremadrettede behov samtidig med, at forskningsmiljøernes sammenhængskraft på tværs af de tidligere grænser øges.

AU har i første omgang etableret fem nye interdisciplinære forskningscentre. Eksempelvis vil forskningen i det nyoprettede Arktisk Center i høj grad understøtte myndighedsbetjeningen. Forskernes kompetencer og mulighed for udvikling er afgørende for forskningens kvalitet. AU har og vil fortsat skabe rammerne for, at endnu flere forskere og forskergrupper samarbejder på tværs af hovedområder og fagdiscipliner. Der er stort fokus på at udnytte ekspertiser og synergimuligheder mellem forskerne fra universitetsforskningen og myndighedsbetjeningen i de nye initiativer, der fremadrettet opstår nationalt inden for INNO+ og europæisk inden for Horizon2020 programmerne. Synergier og ideer af denne art skal også udnyttes i samarbejde med

virksomheder og erhverv, hvor de nyeste eksempler på sådanne samarbejdskonstruktioner mellem erhvervslivet og universiteterne er Danish Food Cluster, Food Universe og arbejdet med KIC-ansøgningen frem imod 2016 til FOOD4LIFE.

På KU er der taget tre større tiltag for fremme og understøtte synergien mellem universitetsforskningen og myndighedsbetjeningen. For det første deltager KU i Danske Universiteters Forum for Forskningsbaseret Myndighedsbetjening (FFM). For det andet er der i 2012 oprettet særlige prodekan stillinger med ansvar for samarbejde med omverdenen på fakulteterne HUM, SUND og SCIENCE. På SCIENCE er titlen Prodekan for erhvervs- og myndighedssamarbejde. For det tredje er der som et led i KUs strategiske fokus på samarbejdet med myndigheder udarbejdet en selvstændig strategi for samarbejde med myndigheder og organisationer, 2012-2016. På fakultetsniveau understøttes strategien af SCIENCES delstrategi og handlingsplan for erhverv- og myndighedssamarbejde 2012-2016.

AAU har startet Build.aau med henblik på at understøtte og fremme synergi og samarbejde mellem universitetsforskningen og myndighedsbetjeningen. Build.aau er et tværgående forskningscenter inden for byggeri og fysisk planlægning. Build.aau. I regi af buildBuild.aau er der via ansøgningsseminarer siden fusionen startet flere stærke forskningsgrupper på tværs af universitetet og siden nye forskningsbevillinger..

SDU har siden fusionen har etableret et professorat i forskningsbaseret myndighedsbetjening med henblik på at sikre anerkendelse af forskningsområdet samt styrke området fagligt såvel som organisatorisk.

5.2.2 Hvor mange forskningsgrupper med deltagelse fra både universitetsforskningen og myndighedsbetjeningen er etableret siden 2007?

DTU oplyser, at universitetet ikke kan opgøre omfanget af forskningsgrupper, der har deltagelse fra både universitetsforskningen og myndighedsbetjeningen, idet DTU ikke skelner mellem universitetsforskning og den forskning, der ligger til grund for DTU's myndighedsbetjening. I det omfang, det er relevant, er der siden fusionen blevet dannet forskningsgrupper på tværs af DTU med deltagelse fra både oprindelige og indfusede forskergrupper.

AU oplyser, at institutsammenlægninger, hvor medarbejdere fra den tidligere sektorforskning og universitetsforskere er bragt sammen i et institut, i sig selv har bidraget til mere synergi. Sammenlægning af relaterede områder har styrket de pågældende forskergrupper, hvilket har været til gavn for myndighedsbetjeningen. Med AU's interdisciplinære centre er det hensigten at bygge bro mellem forskningsmiljøer og kompetencer med henblik på at etablere et videngrundlag for at imødegå samfundsmæssige/globale udfordringer. Hermed muliggøres fremtidig myndighedsunderstøttelse i nationale og internationale sammenhænge.

Der sker en stadig øget samordning i myndighedsrådgivning gennem et udvidet samarbejde og koordinering mellem DCA og DCE, fx inden for samfundsøkonomisk konsekvensanalyse af nye regulatoriske tiltag o. lign. i form af bl.a. samfundsmæssige vurderinger, cost-benefitanalyser mv. Det gælder bl.a. arbejdet for Natur- og Landbrugskommissionen, hvor DCA og DCE i fællesskab har udarbejdet en række vigtige faglige udredninger og analyser, som Kommissionen har inddraget i sit arbejde.

På KU's Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi er myndighedsområdet fuldt integreret på instituttet forstået på den måde, at alle instituttets sektioner har medarbejdere, der udfører forskning, undervisning, myndighedsbetjening og formidling. Sektionerne er opdelt efter de tematiske emner, som instituttet arbejder med, og der er samarbejde mellem medarbejderne inden for alle opgaveområder.

Instituttets mantra er, uanset om der udføres undervisning eller myndighedsbetjening, at det hele starter med ca. 50 procents forskningstid, og at den forskning helst skal foregå i samarbejder på tværs af sektion, af instituttet eller på tværs af fag og videnskabelige discipliner. Myn-

dighedsbetjeningsforskerne er fordelt på to institutter, og der er ved centret etableret i alt 17 forskningsgrupper. Langt størstedelen af forskningsgrupperne har begge profiler repræsenteret. Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi har fire forskningsgrupper, hvoraf samtlige har begge profiler repræsenteret, og Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning har 20 forskningsgrupper, hvoraf 12 har begge profiler repræsenteret. På Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning er en stor del af myndighedsbetjeningsforskerne ansat efter fusionen i 2004, og mange af de nye, unge medarbejdere arbejder med myndighedsbetjening. De superviseres af den mest egnede seniorforsker.

AAU oplyser, at myndighedsforskerne indgår i stadig flere samarbejder med forskere fra AAU og indgår som følge heraf i flere forskningsprojektgrupper. En egentlig etablering af fysisk tæt knyttede forskningsgrupper er ikke etableret.

SDU oplyser, at en afgrænset gruppe (ca. 15 personer) på SDU løser de fleste af opgaverne inden for forskningsbaseret myndighedsbetjening. Undergrupper afsættes til hver enkelt opgave. Alle personer i gruppen skal i princippet kunne bedrive universitetsforskning og kunne undervise. SDU har ikke opgørelser over, hvor mange forskningsgrupper med deltagelse fra både universitetsforskningen og myndighedsbetjeningen, der er etableret siden 2007.

5.2.3 Hjemtagning af bevillinger fordelt på relevante områder samt vurdering af myndighedsbetjeningens betydning herfor?

DTU oplyser, at universitetet i perioden 2008-2013 har koncentreret sig om fusionsprocessen og på integrationen af sektorforskningen i universitetets virke. Fokus har nationalt været på skabelsen af samarbejdsrelationer og -former og levering af myndighedsbetjening af højeste faglige kvalitet. Den nye strategiperiode vil sætte øget fokus på det internationale område, herunder hjemtag af bevillinger nationalt og internationalt.

DTU fremfører, at det er ufuldstændigt at benytte hjemtag fra EU som indikator for fusionsens succes, da mulighederne herfor afhænger af EU's prioritering af indsatsområder. Eksempelvis er en væsentlig forklaring på faldet af hjemtagningen af internationale bevillinger på fødevarerområdet, at meget store EU programmer er udløbet uden at de er blevet fulgt op af tilsvarende ordninger. Endvidere indskrænker EU's omlægning af forskningsmidler, hvor forskningsprogrammer i stigende grad målrettes, mulighederne for at opnå bevillinger for forskningsområder, der ikke ligger indenfor programrammerne.

Hjemtagning af midler inden for relevante områder på DTU, har udviklet sig således, at DTU Space har øget hjemtagningen af internationale bevillinger markant. Samlet set har fusionerne dog ikke givet anledning til øget hjemtagning af eksterne midler.

Med henblik på at byde ind i EU's forskningsprogrammer er DTU gået i tæt dialog med KU og AU om en aftale omkring KIC på fødevarerområdet. AU deltager i et strategisk, europæisk netværk, Partnership for European Environmental Research (PEER).

AU understreger, at gearingen af FL-bevillingen for alle fagområder er væsentlig, idet opretholdelsen af forskningsmiljøer med kritisk masse samt fortsat international videnskabelig publicering kræver en vis økonomisk volumen. Gearingen udgør således ca. 150 procent af finanslovsbevillingen, og denne andel har været stigende over de senere år. Gearingen kommer især gennem eksterne bevillinger fra EU forskning og dansk strategisk forskning, men også fra ministerier og EU's generaldirektorater. Rammeaftaler, som er fagligt brede, indebærer, at AU kan drage fordel af muligheder for at søge eksterne bevillinger, hvilket igen kan medvirke til at sikre behovet for gearing, mens kombinationen af rammeaftaler, som dækker et begrænset fagområde og færre eksterne udbud kan medføre, at mindre forskningsmiljøer på sigt bliver udfordrede på deres forskningsbasering. Indtægtsgrundlaget over tid har været varierende både pga. ændringer i myndighedsbetjeningsbevillinger og ændringer i det øvrige indtægtsgrundlag. Samlet set har fusionerne dog ikke givet anledning til øget hjemtagning af eksterne midler.

KU oplyser, at på Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi er myndighedsbetjeningen fuldt integreret i instituttets virksomhed og kan som sådan ikke adskilles fra den almindelige drift, med undtagelse af de konkrete beløb nævnt i aftalen. Instituttets profil er sektorrettet og anvendelsesorienteret, og samtlige aktiviteter falder således inden for fødevarer-, natur- og miljøområdet. Den samlede omsætning er på lige godt kr. 100 mio. kr. hvoraf de 8,8 mio. kr. kommer fra FVM og de 50 mio. kr. kommer fra eksterne kilder som f.eks. forskningsråd, EU, private fonde mm. Alle midler er i princippet med til at vedligeholde og opbygge kompetencer på de områder ministerierne og dermed FVM kan trække på. Myndighedsbetjeningen spiller en stor rolle med hensyn til at hjemtage midler fra diverse kilder. På Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning anvendes midlerne fra resultatkontrakten med MIM til at indhente yderligere midler, således at det samlede bruttobudget for de aktiviteter, der er knyttet til emneområderne i 2012 udgjorde 82,7 mio. kr. (inkl. gearing). Myndighedsbetjeningen bidrager til at sikre en løbende indsigt i udvikling og afklaring af videnbehov, hvorfor der søges midler hertil.

KU angiver, at det umiddelbart er svært at vurdere, om myndighedsbetjeningen i sig selv giver mulighed for øget gearing.

AAU konstaterer, at indfusioneringen på en række områder har givet AAU øgede bevillinger fra eksterne parter på flere emneområder inden for byggeriet og det byggede miljø. Det gælder både bevillinger fra forskningsråd og fra andre mere sektorrelaterede fonde.

Tabel 2

Hjemtagning af bevillinger fra EU, SBI-AAU (mio. kr.), 2007-2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EU-bevillinger	1,2	2,3	0,9	2,4	3,3	3,8
Indeks 100	100	198	86	210	288	330

Kilde: AAU

Det fremgår af tabellen ovenfor, at myndighedsbetjeningsrådets hjemtagning af EU-midler i perioden 2007-2012 samlet har forøget hjemtaget med 330 procent.

SDU oplyser, at universitetets myndighedsbetjeningsforskere har hjemtaget samlet 0,8 mio. kr. i EU-bevillinger. SDU anfører ikke over hvilken periode bevillingerne er hjemtaget.

5.2.4 Samlet vurdering

Når det gælder større international gennemslagskraft på forskningsområdet, herunder bedre mulighed for hjemtagning af eksempelvis EU-midler varierer universiteternes succesrate. Manglende ensartethed i data gør det vanskeligt at sige meget om udviklingen, f.eks. oplyser DTU om EU-finansiering, mens AU oplyser om ekstern finansiering.

Det er klart, at det kan være vanskeligt at måle dette punkt særligt præcist, idet forskellige andre faktorer kan have en meget betydende rolle for universiteternes position på dette område. Det er f.eks. ikke så vanskeligt at måle andelen af EU-midler og om den er steget eller faldet over de senere år, men en række andre faktorer end blot sammenlægningen med sektorforskningsinstitutioner har en betydning herfor, og derfor kan en stigende eller faldende andel ikke nødvendigvis ses som udtryk for en succesfuld eller manglende integration.

Når det er sagt, så har særligt DTU og AU gjort en markant indsats for at integrere sektorforskningen i de på det tidspunkt eksisterende faglige miljøer. De to universiteter, som efter fusionerne varetager op mod 90 procent af den samlede myndighedsbetjening målt i kroner og ører, har gennemført målrettede organisationsændringer med henblik på netop at udnytte synergien de faglige miljøer imellem. Helt nye institutter har set dagens lys og på AU har man

etableret koordinerende nationale centre, som er indgangen til myndighedsbetjeningsforskningen for såvel myndigheder som erhverv. Men også på KU, som kun varetager en mindre andel af den samlede myndighedsbetjening, er der foretaget organisationsændringer og fysiske tilpasninger på institutniveau.

KU har søgt at skabe et forskningssamarbejde mellem myndighedsbetjeningsområdet og det øvrige universitetsforskningsområde, konkret gennem KU's strategi for myndighedsbetjeningsområdet. På det foreliggende grundlag er det ikke tydeligt, at AAU og SDU har gennemført egentlige strukturelle ændringer rettet mod at fremme integrationen og forskningssamarbejdet mellem de to områder.

5.3 Mere innovation og erhvervssamarbejde

Sektorforskningen skulle befrugte universiteterne med deres erfaringer om samarbejde med aftagere og brugere. Sektorforskningen var vant til at arbejde med konkrete problemstillinger og integrationen mellem sektorforskningsinstitutioner og universiteter skulle bl.a. afstedkomme et styrket samarbejde mellem universiteter og eksterne samarbejdspartnere herunder offentlige myndigheder og erhvervsliv.

Dette belyses gennem fire spørgsmål:

- Hvilken praksis har universitetet etableret for karriereveje på tværs af myndighedsbetjening, universitetsforskning, videnspredning og undervisning?
- Hvor mange medarbejdere har sidste år rokereret mellem universitetsforskning og forskningsbaseret myndighedsbetjening?
- Rekrutteres der specielt efter myndighedsbetjenings-/forskningspersoner eller efter åbne profiler, der kan gå på tværs imellem de to områder?
- Hvordan har universitetet på ledelsesniveau skabt fysisk, organisationel og faglig integration mellem myndighedsbetjeningen og universitets øvrige virksomhed?

5.3.1 Hvilken praksis har universitetet etableret for karriereveje på tværs af myndighedsbetjening, universitetsforskning, videnspredning og undervisning?

DTU oplyser, at drøftelse af karrieremuligheder er en integreret del af alle medarbejders udviklingssamtaler. I forbindelse med de årlige medarbejderudviklingssamtaler drøftes således den enkelte videnskabelige medarbejders arbejdsfordeling mellem kerneområderne forskning, undervisning, myndighedsbetjening og innovation, og hvordan det sikres, at medarbejderen fortsat udvikler sig inden for de fire kerneområder.

I DTU's lønstruktur er der i kriterierne for at opnå løntillæg krav til performance, herunder forventninger til at sammentænke undervisning, forskning, myndighedsbetjening og innovation. Dertil kommer forventninger til at yde en indsats i forbindelse med at tiltrække eksterne midler (funding).

Det fremgår af DTU's karriereveje, at der kan skiftes mellem undervisning/forskning og forskning/myndighedsbetjening. For hver stillingstype er der tilknyttet beskrivelse af kriterier og kompetencer på forskellige niveauer inden for hvert af de fire kerneområder. Hertil er knyttet kvalifikationstillæg, som afspejler kompetenceniveauet

DTU har siden fusionen arbejdet med etablering af en mere formel karrierevej for forskere i myndighedsbetjeningen, herunder professorniveau, for også i fremtiden at kunne tiltrække kompetencer, der er i stand til at frembringe relevant viden og formidle denne til myndighederne. Imidlertid foreskriver den officielle stillingsstruktur, at hovedopgaverne på professorniveauet er forskning (herunder forpligtelse til publicering/videnskabelig formidling) og forskningsba-

seret undervisning (med tilhørende eksamensforpligtelser). Hertil kan komme opgaver som forskningsbaseret myndighedsbetjening; samarbejde med virksomheder, varetagelse af forskningsledelse; vejledning og supervision af adjunkter og forskere samt fagligt bedømmelsesarbejde m.fl.

Kravet om at alle professorer skal undervise begrænser muligheden for, at man kan fordybe sig og dygtigøre sig på andre områder end undervisning, f.eks. myndighedsbetjening. DTU ønsker at sikre, at alle kerneområder mestres på højeste kompetenceniveau, og mener i forlængelse heraf, at den videnskabelige stillingsstruktur for universiteter skal give mulighed for, at man også på professorniveau kan stille krav om, at myndighedsbetjening indgår som en hovedopgave i stillingen.

Generelt er det vigtigt, at stillingsstrukturen ikke er begrænsende i forhold til, at det enkelte universitet kan sikre, at der opbygges kompetencer på højeste niveau inden for alle universitetets kerneområder, dvs. forskning, undervisning, innovation og ikke mindst myndighedsbetjening.

På AU er fremragende forskning udgangspunktet for ansættelse, og der stilles for alle VIP'er, som er engagerede i myndighedsbetjening, universitetsforskning, videnspredning og undervisning, de samme høje krav til forskningsaktiviteter og resultater.

Udfordringerne i forhold til tydelige karriereveje er væsentlige på Science and Technology, fordi en række institutioner med forskellige rammebetingelser og kulturer blev bragt sammen. Med henblik på at sikre mere sammenlignelige vilkår for videnskabeligt ansatte er det besluttet at gennemføre en række tiltag, som vil føre til ændret praksis på udvalgte områder. En del af tiltagene er allerede under implementering, og de øvrige vil blive implementeret efter aftale med institutterne og øvrige relevante parter:

- der er etableret en tenure track-model på ST for særligt talentfulde, yngre videnskabelige medarbejdere,
- der er fastsat klare kriterier for ansættelser i varige VIP-stillinger (professor, lektor, seniorforsker og seniorrådgiver),
- seniorrådgiverstillinger fastholdes med det formål at sikre karriereveje for VIP med hovedopgaver inden for myndighedsrådgivning,
- alle medarbejdere i adjunkt- og forskerstillinger sikres passende forskningstid til at kvalificere sig til varige stillinger.
- alle seniorforskere, lektorer og professorer skal sikres sammenhængende tid til selvvalgte forskningsprojekter. Høj sikkerhed i ansættelsen skal tilvejebringes gennem en passende ratio mellem fastansatte og temporært ansatte videnskabelige medarbejdere på institutterne.

KU har ikke anlagt en generel praksis på vedr. karriereveje. Det er op til de involverede institutter. Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi har haft fokus på at rokere medarbejderne over i den universitære stillingsstruktur ved hjælp af kompetenceopbygning. Derudover løser alle instituttets fire sektioner opgaver inden for forskning, undervisning, myndighedsbetjening og formidling. Ved Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning forhandles der lige nu med Institut for Naturfagenes Didaktik og med fakultetsledelsen om at få anerkendt et mindre omfattende kursus i universitetspædagogik for undervisningserfarne sektorforskere. Derudover drøftes muligheden for oprettelsen af professorater inden for forskningsbaseret myndighedsbetjening med fakultetsledelsen.

AAU ansætter fortsat forskere og seniorforskere, idet instituttets opgaver fortsat primært udspringer af myndighedsbetjeningsopgaven. Efter fusionen bliver nu lagt vægt på undervisningserfaring mv. Det gælder generelt, men især i de tilfælde, hvor stillingen også indebærer

væsentlige undervisningselementer. Der er ikke iværksat særlige tiltag for at etablere karriereveje på tværs af opgaveområderne.

SDU har siden fusionen etableret et professorat i forskningsbaseret myndighedsbetjening med henblik på at sikre anerkendelse af forskningsområdet samt styrke området fagligt såvel som organisatorisk. SDU angiver ikke yderligere initiativer rettet mod karriereveje på tværs af universitetets opgaver.

5.3.2 Hvor mange medarbejdere har sidste år rokereret mellem universitetsforskning og forskningsbaseret myndighedsbetjening?

DTU udarbejder ikke oversigter over medarbejders rokeringer mellem universitetsforskning og forskningsbaseret myndighedsbetjening, idet universitetet med organisationsændringerne siden fusionen tilstræber at områderne er integreret.

AU oplyser, at der ikke længere er en opdeling mellem forskere, der arbejder med universitetsforskning og forskningsbaseret myndighedsbetjening. I myndighedsbetjeningen trækkes der bredt på universitetets forskning. Det er afgørende, at den forskningsbaserede myndighedsbetjening forbliver at være forskningsbaseret på allerhøjeste niveau. Opgaveløsningen ift. myndighedsbetjeningen placeres således, hvor de relevante kompetencer forefindes. AU anser det som en vigtig pointe, at seniorrådgivere og andre, der bidrager til myndighedsrådgivningen, indgår i forskergrupper, hvilket giver dem adgang til samarbejdspartnere og den nyeste, banebrydende forskning på relevante områder.

Det samme gælder for KU's Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, hvor der ikke er tale om rokering. Det drejer sig grundlæggende om, at de rigtige medarbejdere med de rigtige kompetencer bringes i spil i forbindelse med de konkrete opgaveløsninger. Instituttets lektorer/seniorforskere og professorer er i princippet ansat til at kunne løse de opgaver, som instituttet løbende håndterer. Ved Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning er der heller ikke tale om egentlig rokering. Her er det skønsmæssigt 80 procent af de fastansatte, der arbejder med begge opgaver, mens ingen tidligere sektorforsker udelukkende arbejder med myndighedsbetjening. Størstedelen af medarbejderne yder et bredt bidrag til løsning af universitetets opgaver, ligesom forskere, der stammer fra universitetet, bidrager til myndighedsbetjening. Der holdes regnskabsmæssigt rede på, hvilke projekter der tilgodeser myndighedernes behov.

AAU oplyser, at medarbejdere i flere tilfælde har skiftet arbejdsenhed i en aftalt periode gennem 'udlån' i forbindelse med særlige opgaver og forskningsprojekter. Flere ph.d.-studerende har efter opnåelse af ph.d.-graden på én del af AAU, herunder SBI, søgt og opnået en forskerstilling på en anden del af AAU. AAU oplyser, at der har ikke fundet egentlige rokeringer sted, hvor medarbejdere har skiftet ansættelsesenhed.

SDU oplyser, at der ikke er rokeret medarbejdere mellem opgaveområderne sidste år.

5.3.3 Rekrutteres der specielt efter myndighedsbetjenings-/forskningspersoner eller efter åbne profiler, der kan gå på tværs imellem de to områder?

På DTU rekrutteres der efter profiler, der går på tværs imellem de to områder. I forbindelse med annoncering af stillingsvarianterne forsker, seniorforsker samt professor MSA har DTU stillingskabeloner på hvert niveau, hvor det er et krav, at der fremgår, at "ved vurderingen af ansøgeren lægges der vægt på: videnskabelig produktion og forskningspotentiale samt evnen til at kommunikere på alle niveauer såsom videnskabelig rådgivning til offentlige instanser." Dette er obligatorisk i hvert stillingsopslag inden for disse kategorier og ikke noget der kan fraviges. Spørgsmålet om forskning og myndighedsbetjening fremgår desuden af en checkliste, der udsendes til deltagerne i et bedømmelsesudvalg, hvor de bliver bedt om at vurdere hver enkelt kandidat på baggrund af deres kvalifikationer inden for såvel forskning som myndighedsbetjening.

AU oplyser, at universitetet har udarbejdet en række kriterier ved varige ansættelser. Formålet er at sikre transparens, fælles, internationale kvalitetsstandarder og klarere karrierevejledning for forskere på Science and Technology. Kriterierne har også det formål at sikre anerkendelse af både rådgivning, undervisning og forskning ved at stille samme høje krav i forskningsniveau og henholdsvis rådgivning og undervisning til rekrutterede medarbejderes erfaringer og kompetencer inden for de to arbejdsområder. Kriterierne er gældende for professorer, lektorer, seniorforskere og seniorrådgivere. Desuden vil kriterierne også blive anvendt fremadrettet i både MUS og karrierevejlednings øjemed. Kriterierne er vejledende, da en bedømmelse forud for ansættelse altid vil bero på en helhedsvurdering af kandidaten. Endelig vil kriterierne alene blive anvendt fremadrettet, det vil sige ved besættelse af nye stillinger fra 1. september 2013. Stillingskategorierne lektor og seniorforsker er bevaret for de forskere, der fortrinsvis varetager undervisning henholdsvis myndighedsbetjening, men med fælles faglige niveau for den forskning, som understøtter henholdsvis uddannelse og myndighedsbetjeningen.

KU oplyser, at den overordnede politik på Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi er, at der rekrutteres på tværs. Det udelukker dog ikke, at der i helt specielle tilfælde vil rekrutteres medarbejdere til primært myndighedsbetjening. Dette vil så foregå gennem brugen af stillingsbetegnelsen Seniorrådgiver. Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning rekrutterer også efter profiler, der kan indgå i universitetets samlede opgaver – forskning, undervisning, formidling og myndighedsbetjening. Der rekrutteres overvejende profiler, der har erfaring med eller evner for at arbejde på tværs af de forskellige opgavetyper. I praksis er der ikke et modsætningsforhold mellem myndighedsbetjenings-/forskningspersoner.

AAU oplyser, at der ansættes forskere og seniorforskere, idet instituttets opgave primært udspringer af myndighedsbetjeningsopgaven. Efter fusionen bliver nu lagt vægt på undervisningserfaring mv. Det gælder generelt, men især i de tilfælde, hvor stillingen også indebærer væsentlige undervisningslementer

SDU søger specifikt personer, som skal varetage myndighedsbetjeningsopgaver

5.3.4 Hvordan har universitetet på ledelsesniveau skabt fysisk, organisatorisk og faglig integration mellem myndighedsbetjeningen og universitets øvrige virksomhed?

DTU henviser til afsnit 4.2.1 og 5.2.1.

AU oplyser, at etableringen af Science and Technology medførte en reduktion af antallet af institutter fra 24 til 12. Det var en fagligt begrundet fusion, som har givet større institutter med både bredere og dybere kompetencer. Mange medarbejdere og aktiviteter er blevet eller vil blive fysisk omplacerede som følge af den faglige udviklingsproces. Hvor myndighedsbetjeningen og universitetets øvrige virksomhed tidligere var adskilt i selvstændige enheder, fremstår universitet i dag som fagligt og - i højere grad end tidligere - også som fysisk integreret. Den fysiske samlokalisering forventes øget fremover, idet der bygges nye faciliteter, som muliggør fysisk integration af tidligere adskilte fagmiljøer.

På AU varetages den strategiske udvikling af myndighedsbetjeningen i et samarbejde mellem prorektor, det ”tværgående bånd for videnudveksling” og hovedområdet. Det tværgående bånd for videnudveksling består af de fire prodekaner med ansvar for videnudveksling på deres respektive hovedområder samt den dekan, som er ansvarlig for båndet. Myndighedsbetjeningen tænkes i båndet sammen med den generelle videnudveksling med samfundet og muliggør strategiske drøftelser og prioriteringer på tværs af universitetet. På fakultetsniveau på Science and Technology består den samlede Fakultetsledelse foruden dekan, prodekaner, institutledere også af de tre direktører for henholdsvis ASE, DCE og DCA, og der afholdes fakultetsledelsesmøder hver anden uge. Disse møder har til formål at sikre koordination og gensidig orientering. Endelig

varetager prodekanen for videnudveksling på ST på vegne af dekanen i samarbejde med de to direktører for DCE og DCA det daglige arbejde med myndighedsbetjening.

KU oplyser, at de fleste forskergrupper har både tidl. sektorforskere og oprindelige universitetsforskere, og ved at alle bidrager efter evne til at løse den samlede opgaveportefølje. På ledelsesniveau har man på SCIENCE valgt at oprette en enhed i fakultetssekretariatet med ansvar for erhvervs- og myndighedssamarbejde.

AAU oplyser, at SBI's direktør sidder i AAU's direktion, hvilket sikrer en central samordning på tværs af universitetets hovedområder vedr. myndighedsområdet og universitets øvrige virksomhed. Direktøren og SBI's øvrige ledelse har tillige et tæt samarbejde med TEKNAT-fakultetet vedrørende udvikling af forskningsfaglige strategier og samarbejder omkring deres realisering. Her sker koordinationen og organisering af samarbejder ved deltagelse i institutlederens periodiske møder og seminarer. I regi af Build.aau mødes AAU's mange forskere på dette felt periodisk til faglige arrangementer og ansøgningsseminarer. Hvad angår uddannelses-tiltag, er den faglige integration sikret gennem AAU's skolernes koordination af og ansvar for afvikling af kursus- og seminaraktiviteter på tværs af institutter og fakulteter. Med hensyn til fysisk integration valgte AAU i 2012 at samle sine aktiviteter i Københavnsområdet i Sydhavnen, og SBI flyttede i december 2012 fra Hørsholm til Sydhavnen. De første erfaringer med samlokaliseringen er unge, men meget positive. Et øget niveau af samarbejder mellem enhederne på AAU er et markant resultat.

SDU henviser til tidligere input.

5.3.5 Samlet vurdering

En del af synergien ved at inddrage sektorforskningens tradition for tæt erhvervskontakt ligger i et styrket samarbejde mellem universiteter, myndigheder og erhvervsliv. Forudsætningen herfor er en blanding af kompetencerne, og det handler bl.a. om organisation og personalepolitik.

Flere universiteter angiver, at de i praksis ikke rekrutterer særskilt efter en "myndighedsforsker" eller en "almindelige" forsker. Forskerstillinger er generiske, og den faglige profil der søges efter kan variere. Alle ansatte skal i princippet kunne varetage såvel undervisning som forskning og myndighedsbetjening. Der kan dog være udfordringer i forhold til at sikre karriereveje, herunder professorater for de forskere der primært specialiserer sig inden for sektorforskningen, og hvor eksempelvis publiceringskravene ikke nødvendigvis er så nemme at honorere. Flere universiteter (SDU, AAU og DTU) har søgt at finde en løsning herpå.

På DTU, AU og KU sker der ingen rokeringer mellem sektorforskere og almindelige forskere idet begge grupper allerede er fuldt integreret i nye strukturer.

På det organisatoriske plan er der forskelle mellem de enkelte universiteter i forhold til hvordan man har grebet det an. På DTU er der dels oprettet en koncerndirektørstilling med ansvar for relationer til erhverv og myndigheder, dels opbygget en stabsfunktion med ansvar for ramme- og kontraktstyring af myndighedsbetjeningsopgaven på DTU. På KU er der etableret en række prodekaner for samarbejde med omverden og på Science en enhed med ansvar for erhverv og myndighedsbetjening. På AU er det dekanen for Science and Technology, der har det overordnede ansvar for den forskningsbaserede myndighedsbetjening. Prodekanen for videnudveksling ved Science and Technology er ansvarlig for den strategiske udvikling af myndighedsbetjeningen og erhvervssamarbejdet, mens direktørerne for de to nationale centre er ansvarlige for det daglige arbejde med myndighedsbetjeningen.

På DTU, AU og KU er der tale om fuld fysisk integration. I forhold til det oplyste har SDU ingen planer om fysisk integration med universitetets øvrige aktiviteter. På AAU er der tale om en delvis fysisk integration idet SBI er flyttet til AAU i Sydhavnen.

Det er samlet vurderingen, at særligt DTU og AU har gennemført tiltag og initiativer rettet mod at skabe en positiv afsmitning til universitetets øvrige virksomhed af myndighedsbetjeningens tætte kontakt til samfundet, og derved søgt at skabe mere innovation og erhvervssamarbejde.

5.4 Fortsat kompetent myndighedsbetjening

Dette mål fokuserede på, at integrationen af sektorforskningen i universiteterne vil kunne bidrage til, at myndighedsbetjeningen styrkes. Det var forventningen, at en bredere faglig basis at trække på, vil være til gavn for minister og folketing ved en bedre forskningsbaseret myndighedsbetjening.

Dette tema belyses gennem tre spørgsmål rettet mod fagministerierne:

- Hvordan har den interne proces i ministerierne for behovsafklaring, formulering, bestilling, dialog, modtagelse og brug af forskningsbaseret myndighedsbetjening ændret sig siden fusionerne?
- Hvilke incitamenter sætter fagministerierne op for universiteterne, for at sikre den bedst mulige myndighedsbetjening nu og fremadrettet?
- Er kvaliteten af myndighedsbetjening bedre eller dårligere siden sammenlægningerne?

5.4.1 Hvordan har den interne proces i ministerierne for behovsafklaring, formulering, bestilling, dialog, modtagelse og brug af forskningsbaseret myndighedsbetjening ændret sig siden fusionerne?

FVM oplyser for alle sine aftaler, at den interne proces er blevet mere formaliseret og struktureret, hvilket har givet en bedre koordinering af og et større overblik over aktiviteterne. Forhold som kommer til udtryk i mødefrekvens i chefstyregrupper og underliggende grupper i forhold til aftalen med DTU. Dog bemærker FVM, at den nære kontakt mellem rekvirent og forsker har i nogle tilfælde været sværere at fastholde.

MIM angiver for sin aftale med AU, at samarbejdet er ændret betydeligt efter fusionerne, idet sektorforskningen ikke længere er en del af MIMs organisation og MIM er ikke længere eneste kunde for sektorforskningen. Det betyder, at der er behov for en tættere og mere formel dialog med AU om, hvilke behov for forskningsbaseret myndighedsrådgivning MIM har. Samarbejdet er nu kendetegnet ved et virksomhed-kunde forhold, hvor der er et større behov for formelle aftaler omkring myndighedsrådgivningen. Det betyder større administration og styring hos MIM med henblik på at få de rigtige leverancer. Det har bl.a. betydet, at der er udviklet egentlige bestillingsblanketter, som skal udfyldes i forbindelse med at MIM skal have løst konkrete opgaver. Da AU ikke er en del af MIM og derfor heller ikke indgår i ledelsen, er der behov for flere strategiske møder, hvor MIM udstikker retning og prioriteringer for AU's forskningsbaserede myndighedsbetjening.

MIM angiver for sin aftale med KU, at behovsafklaring og dialog mellem ministeriet og KU er blevet lagt i mere faste rammer. Der er udarbejdet et fast 'årshjul' for dialogmøder og fastlæggelse af forskningsemner for de(t) kommende år. Relevante chefer og nøglemedarbejdere fra MIM møder ved disse dialogmøder forskningschefer fra KU og udveksler ideer og synspunkter. MIM opridses aktuelle og kommende naturpolitiske vigtige emner, og KU orienterer om nye forskningsideer og resultater. KU har en række rådgivende udvalg knyttet til de enkelte forskningsafdelinger. MIM er velrepræsenteret i disse udvalg, hvilket er med til at sikre den løbende dialog. Der er blevet mere præcis dialog om hvorvidt konkrete opgaver kan løses inden for kontakten om myndighedsbetjening. Det kan i perioder med mange opgaver være svært for KU at levere alle opgaver inden for den aftale tidsramme.

MIM angiver for sin aftale med DTU om geodæsi og kortlægning, at DTU for nogle år siden har etableret en koncerndirektørstilling med ansvar for myndighedsbetjening, hvilket har haft væsentlig betydning for MIMs indgåelse af aftaler med DTU, herunder for fastholdelse af kvalitet og omfang af myndighedsbetjeningen. Det har i flere tilfælde vist sig gavnligt at kunne løfte en problemstilling til direktionsniveau. Der arbejdes i øjeblikket på en hjemtagning af en opgave, der i sin tid blev overført til DTU, men hjemtagningen kompliceres af det forhold, at aftalen med DTU ikke er en faktureret ydelse, men at der i forbindelse med udskillelsen af geodæsisektorforskningen fra UFM til DTU foregik bevillingsoverførsel fra UFM til DTU, mens ansvaret ligger hos MIM.

For sin aftale med DTU om kemikalier, GMO og QSAR angiver MIM, at det daglige samarbejde med DTU stort set er uforandret med fokus på uformelt samarbejde og sikring af videndeling og fleksibilitet. Det formelle samarbejde er blevet mere administrativt tungt med formaliserede genforhandlings- og statusmøder på departements og direktionsniveau. Der er dermed kommet mere bureaukrati og flere ledelseslag ind over aftalen. Der har siden 2006 været særlig fokus på målrettet opgavebestilling fra MIMs side, ligesom der er arbejdet målrettet på at systematisere bestillinger på myndighedsbetjeningsopgaver for herved at sikre styring af opgavevaretagelsen på DTU. Som led i kvalitetssikringen kan et svar fra en medarbejder først betragtes som en endelig besvarelse fra DTU, når besvarelsen også er sendt til afdelingspostkassen i MIM. DTU har opbygget en unik faglig kompetence og er internationalt anerkendt på flere områder, der er højt prioriteret i MIM. DTU har på området et solidt internationalt fagligt netværk og er stærkt funderet i både amerikanske, europæiske og danske myndigheders arbejdsmetoder og reguleringsrelevante krav. DTU's rådgivning på området er således afgørende for, at MIM kan varetage en fagligt velfunderet myndighedsudøvelse på især kemikalie-, pesticid/biocid- og GMO-området.

KEBMIN angiver for sin aftale med AAU, at KEBMIN ikke oplever ændringer i samarbejdet omkring forskningsbaseret rådgivning i forhold til de forskningsbaserede opgaver, der løbende løses af AAU. Det vil sige, at der tilsvarende ikke opleves positive forandringer i samarbejdet. Integrationen i AAU har således ikke medført et egentligt positivt afkast i opgaveløsningen.

KEBMIN angiver for sin del MIM's aftale med AU, at KEBMIN opfatter den interne proces som uændret.

TRM angiver for sin aftale med DTU, at fusionen har givet anledning til en bredere anvendelse af den forskningsbaserede myndighedsbetjening. Samarbejdet med DTU Transport er godt, og der gives fagligt velfunderede svar af høj kvalitet på relevante emner indenfor tidsrammen. Der er en tæt og udbytterig dialog imellem TRM og DTU Transport og et rigtig godt fagligt samarbejde. Dette var også tilfældet før fusionen, men fusionen har givet nogle yderligere muligheder for at styrke rådgivningen. DTU Transport har således efter fusionen fået en væsentlig større volumen og TRM kan dermed trække på flere ressourcer end tidligere. DTU har opnået en kritisk masse, der giver et bedre fundament for ansættelser, forskning, EU-ansøgninger og etablering af nye uddannelser indenfor transport-, trafik- og logistik-områderne på DTU. Der er således kommet et bredere samarbejde med øvrig forskning og dermed større viden på området, som forventes forsat at styrkes.

SUM angiver for sin aftale med SDU, at fusionen har medført et øget samarbejde på tværs af ministeriets departement og styrelser, som har givet et større fælles udbytte af myndighedsbetjeningen. I forhold til SDU vurderes det, at fusionen har været en blandt flere medvirkende årsager til, at der er sket en professionalisering af den årlige rammeaftale og mere fokus på, hvad der konkret leveres.

5.4.2 Hvilke incitamenter sætter fagministerierne op for universiteterne, for at sikre den bedst mulige myndighedsbetjening nu og fremadrettet?

FVM angiver for alle sine aftaler, at FVM på nuværende tidspunkt ikke anvender direkte incitamenter til sikring af den bedst mulige myndighedsbetjening, men vil overveje det på sigt. FVM har dog fortløbende dialog på ledelsesgruppeniveau med universiteterne om behovet for at forskere og rådgivere, der er beskæftiget med myndighedsbetjening har karrieremuligheder, der kan sidestilles med øvrigt universitetspersonale. FVM vurderer det som et skridt i den rigtige retning, at der på det seneste er oprettet en række professorater inden for aftalernes områder. Herudover drøftes muligheder for oprettelse af specielle myndighedsbetjenings ph.d. og post.doc. forløb, der kan styrke/sidestille karrieremulighederne på de forskningsområder, der primært understøtter myndighedsbetjeningen med universiteternes øvrige områder. Det kan endeligt tilføjes, at der er fokus på, at samarbejdet foregår i en åben og god dialog omkring de ydelser, der skal og forventes leveret.

MIM angiver for sin aftale med AU, at MIM arbejder med at fastholde AU's fokus på myndighedsbetjening via øget dialog om vigtigheden af troværdighed og stringens over tid i myndighedsrådgivningen.

MIM angiver for sin aftale med KU, at det er MIM's opfattelse, at samarbejdet om myndighedsbetjeningen med KU er velfungerende og til gavn for begge parter.

MIM angiver for sin aftale med DTU om geodæsi og kortlægning, at MIM generelt stræber efter at identificere opgaver, der ikke kun opfylder myndighedens behov men også indebærer et potentiale for forskerne i forhold til meritering. Det sikrer et mere positivt samspil. For aftalen om kemikalier angiver MIM, at den overordnede opgavefordeling i relation til samarbejdet fastlægges ved det årlige statusmøde, men fleksibilitet i det daglige samarbejde er essentielt for MIM for at kunne trække på rådgivning i forbindelse med hastende arbejde i Folketinget og arbejdet i EU. Det daglige samarbejde mellem DTU og MIM foregår derfor i høj grad meget uformelt ved direkte kontakt mellem relevante medarbejdere. Da DTU medarbejdere ofte deltager som MIM's eksperter i internationale sammenhænge, er der i mange tilfælde tale om et meget tæt samarbejde på linje med et kollegasamarbejde.

KEBMIN angiver for sin aftale med AAU, at KEBMIN sammen med AAU har fastlagt konkrete rutiner for faglige afrapportering, statusrapportering samt godkendelser af delresultater og færdige resultater. Disse statusrapporter foreligger kvartalsvist, og sikrer dels en løbende oversigt for begge parter, dels en drøftelse af de konkrete forløb og resultater i de enkelte projekter. Såfremt resultater eller processer ikke er tilfredsstillende kan de beløb, der er bevilget til de konkrete projekter tilbageholdes. Herudover er det aftalt, at en del af opgaverne konkurrenceudsættes årligt.

KEBMIN angiver for sin del af MIM's aftale med AU, at et væsentligt incitament i sikringen af den bedst mulige myndighedsbetjening er, at en tilfredsstillende kvalitet vil kunne give mulighed for yderligere projekter ud over aftalen om myndighedsbetjening.

TRM angiver for sin aftale med DTU, at for at understøtte myndighedsbetjeningen afholdes kvartalsmøder mellem DTU Transport og TRM, der sikrer en tæt, åben og konstruktiv dialog. På disse giver DTU en status på det igangværende arbejde samt de kommende initiativer og samtidig opdateres DTU på de kommende opgaver i TRM. På denne måde sikres det, at der løbende er forventningsafstemning og gennemsigtighed i forhold til leverancer og kommende strategisk udvikling. DTU er forpligtet til, på eget initiativ, at vurdere hvad der fremadrettet kan være behov for af forskning. Det sker bl.a. også igennem dialog i flere følgegrupper, som f.eks. den samfundsøkonomiske gruppe i TRM, hvor der diskuteres og besluttes hvilke forskningsbaserede tiltag styrelserne og TRM vil investere i. Her kan DTU Transport dels opdatere TRM og styrelserne om igangværende projekter, idéer til nye projekter og byde ind på de konkrete behov for analyser, som der måtte findes.

SUM angiver for sin aftale med SDU, at i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen 2012/13 mellem SUM og SDU er der som noget nyt udarbejdet specifikke 'Mål og resultatkrav'. Formålet med dette er at øge gennemsligtigheden i hvilke opgaver, der løses som en del af myndighedsbetjeningen og give mulighed for en bredere anvendelse og opfølgning på de konkrete bestillinger. Som en del af rammeaftalen er der endvidere indgået aftale om, at SDU forpligter sig til at søge at fastholde det høje forskningsniveau ved at udnytte forskningsressourcerne til at tiltrække yderligere ressourcer fra tredjepart. Derudover er det blevet en eksplicit del af rammeaftalen, at SUM ved varsling har mulighed for at konkurrenceudsætte efter statens gældende regler for konkurrenceudsættelse.

5.4.3 Er kvaliteten af myndighedsbetjening bedre eller dårligere siden sammenlægningen?

FVM oplyser for alle sine aftaler, at kvaliteten drøftes årligt i ledelsesgrupperne og generelt er FVM tilfreds med de leverede ydelser og især på de områder, der er karakteriseret af en høj grad af dialog. FVM har dog også konstateret, at der især på faglige områder, der til stadighed er påvirket af fortsatte organisatoriske ændringer, har været svingende kvalitet i betjeningen. Det er her oplevelsen, at myndighedsbetjeningen i stigende grad er blevet personafhængig og ikke i tilstrækkelig grad forankret på et ledelses- og institutionsniveau. Dette er ligeledes tilfældet for områder, der f.eks. i forbindelse med Natur- og Landbrugskommissionens arbejde har været udsat for et stigende arbejdspress.

I direkte forlængelse heraf er det ligeledes FVM's oplevelse, at universiteterne i mindre udstrækning samlet står bag den rådgivning, der er givet og står på mål for det faglige grundlag udadtil. Et forhold der understreger vigtigheden af at myndighedsrådgivningen baseres på et i de videnskabelige kredse generelt accepteret fagligt grundlag og ikke individuelle forskere/forskergruppers arbejde og resultater. Universiteterne skal kunne nuancere og balancere myndighedernes behov for rådgivning baseret på bedst tilgængelige viden og ikke kun viden baseret på enkeltforskere/forskergruppers perspektiver og resultater.

FVM drøfter løbende med AU og DTU, hvorledes der kan skabes øget gennemsækelighed på det økonomiske område, herunder en prissætning af de forskellige ydelser samt opgørelser over bidrag til overhead og infrastruktur. Tilsvarende drøftes hvorledes der kan skabes god synergi mellem de forskellige forskningsområder.

MIM oplever for sin aftale med AU, at samarbejdet i flere sammenhænge er velfungerende, men, at der gradvist sker en orientering væk fra det forvaltningsorienteret forskning. Resultatet er, at den forskning og rådgivning som kommer indenfor naturområdet bliver mindre praksisorienteret og mindre anvendelig i den daglige forvaltning. Det er MIM's oplevelse, at kvaliteten af myndighedsbetjeningen kan variere fra område til område. På nogen områder leveres der en rigtig god kvalitet, mens kvaliteten på andre områder er mindre god. Det kan ofte være en udfordring, at få leveret opgaver til tiden og inden for de ofte korte frister, som MIM har brug for. Det er endvidere generelt opfattelsen, at AU kunne være mere serviceorienterede.

For sin aftale med KU oplever MIM, at samarbejdet er blevet lagt i mere formelle rammer, og der er blevet skærpet opmærksomhed på grænsen mellem faglighed og politisk stillingtagen.

For MIM's samarbejde med DTU vedr. geodæsi og kortlægning, er det MIM's vurdering at set over hele perioden er kvaliteten af myndighedsbetjeningen uændret. Vedr. kemikalier er MIM generelt meget tilfreds med den faglige kvalitet, der leveres fra DTU. Det gælder både fagligt veldokumenterede og gennemarbejdede produkter og den faglige rådgivning, der gives i det daglige arbejde og som eksperter ved fx møder i EU. Både før, men specielt efter sammenlægningen er der arbejdet målrettet på specificering af opgavers indhold og omfang, målgruppe etc. ved udarbejdelse af de årlige aftalejusteringer og ved løbende bestilling af leverancer med hen-

blik på at forventningsafstemme hos begge parter, så ressourcer udnyttes mest effektivt. DTU udviser på området generelt stor fleksibilitet i den daglige løsning af opgaver både i forhold til løsning af akutte opgaver og omprioritering af opgaver, ligesom der ved planlægning af næste års indsatsområder er stor lydhørhed for MIM's ønsker. I de senere år har myndighedsbetjeningen været udfordret pga. en stærkt presset økonomisk situation i på DTU på området, og MIM mærker en forøget sårbarhed omkring levering af myndighedsbetjeningen efter sammenlægningen. MIMs bestilling af opgaver/rådgivning aftales i hovedtræk på statusmøde inden årets start og ellers gennem løbende dialog. MIM's køb af opgaver uden for aftalen om myndighedsbetjening er baseret på egentlige kontrakter. I den forbindelse er leverancers indhold i forhold til aftalen om myndighedsbetjening blevet præciseret, ligesom det har været nødvendigt at skærpe opmærksomheden omkring "rollen" i forhold til at være uvildig faglig ekspert, faglig bisidder i en politisk sammenhæng, samt konsulent købt til at udføre en konkret specificeret opgave.

For sin aftale med AAU oplever KEBMIN ikke egentlige ændringer i kvaliteten af den forskningsbaserede myndighedsbetjening, efter fusionen med AAU. SBI fungerer fortsat som en afgrænset enhed på AAU. Integrationen opleves ikke at have medført synergi i opgaveløsningen mellem AAU og SBI. KEBMIN oplever ikke at have fået tilført yderligere kompetencer til at løse de stillede opgaver.

KEBMIN angiver for sin del MIM's aftale med AU, at KEBMIN opfatter kvaliteten i myndighedsbetjeningen som uændret.

TRM angiver for sin aftale med DTU, at sammenlægningen har givet anledning til et tættere samarbejde og kvaliteten af myndighedsbetjeningen er forstærket siden fusionen. Det skyldes i høj grad, at fusioneringen har givet anledning til bredere samarbejde med den øvrige del af DTU og mulighed for at ansætte flere forskere på området ligesom en styrkelse har ført til, at omfanget af ansøgninger om EU-midler, der imødekommes er steget. Der er på baggrund af samarbejdet sat flere projekter i søen og kommet mere fokus på forskningsbaseret viden i forhold til kommende behov på området. Samarbejdet giver således anledning til fokus på de længerevarende projekter og sikrer, at TRM på længere sigt forsat vil have det bedst mulige beslutningsgrundlag til analyse af konkrete projekter.

For sin aftale med SDU vurderer SUM, at den løbende og mere ad hoc-prægede myndighedsbetjening fungerer tilfredsstillende og det vurderes, at kvaliteten er fastholdt ved fusionen. På visse områder vurderes kvaliteten endog at være øget. Et væsentligt bidrag til en højere kvalitet er, at der på SDU er udnævnt en professor i myndighedsbetjening på folkesundhedsområdet. Dette vurderes at bidrage til at styrke forskningskvaliteten på området og til, at SDU har et bedre afsæt for at rekruttere nye dygtige forskere til området og sikre fortsat høj kvalitet i myndighedsbetjeningen.

Derudover har SDU i de seneste år tiltrukket nye store forskningsområder som eksempelvis Center for interventionsforskning og et betydeligt kontingent af børneforskere. Det skønnes ikke at have været muligt uden indfusioneringen. Centret og børneforskningsprogrammet har meget stor betydning for vidensudviklingen på folkesundhedsområdet.

SUM angiver, at ministeriet overvejer, om aftalen fremover skal indeholde mål, der er rettet mod inddragelse af andre institutter eller centre under SDU, der kan bidrage med forskningsekspertise til ministeriet (f.eks. Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning) og andre samarbejder der sikrer forskningsmæssige kompetencer inden for folkesundhedsområdet.

5.4.4 Samlet vurdering

Ministerierne er blevet bedt om at forhold sig til fusionsmålet om fortsat kompetent myndighedsbetjening.

Flere ministerier (særligt MIM og FVM) giver udtryk for, at der med fusionerne er skabt et mere omfattende setup omkring aftaleindgåelse og løbende afstemning mellem ministerium og universitet. Det gælder både internt i ministerierne mellem styrelser og departement og det gælder i forhold til universiteterne og de faglige miljøer. Det giver en bedre koordinering og større overblik, men kan også gøre det sværere at bevare den nære kontakt til de enkelte forskere.

Det, at sektorforskningen er lagt på en ekstern institution, har ført til forandringer i forhold til den daglige ledelse i ministerierne, hvor samarbejdet med og omkring sektorforskningen nu mere end tidligere kendetegner et virksomheds-kunde-forhold med større behov for formelle aftaler omkring myndighedsbetjeningen og et øget behov for forventningsafstemning og viden-delning.

Fusionerne opleves generelt at have ført til en øget professionalisering i de årlige rammeaftaler med fokus på hvad der konkret skal leveres ligesom adgangen til bredere forskningsmiljøer af flere ministerier opleves som en væsentlig forbedring. Det skal dog siges, at ikke alle ministerier oplever særlige forandringer i myndighedsbetjeningen. Og i nogle tilfælde oplever ministerierne udfordringer ved nogle af de mere omfattende organisatoriske forandringer som endnu ikke er fuldt implementeret.

Samlet set er det vurderingen, at fusionerne ikke har ført til et lavere niveau for myndighedsbetjening. Den løftes fortsat kompetent og i nogle tilfælde endog med stigende kvalitet, idet der også gives adgang til øvrige beslægtede forskningsmiljøer, og idet der nemmere kan tilrettelægges uddannelser, der understøtter sektorforskningens kernefelt. Der er sket en øget professionalisering af aftalerne men i nogle tilfælde på bekostning af fleksibiliteten.

5.5 Hvordan kan systemet for forskningsbaseret myndighedsbetjening styrkes?

Både fagministerier og universiteter er blevet bedt om at angive, hvad der skal til for at styrke systemet for forskningsbaseret myndighedsbetjening, hvilket kort gennemgås i det følgende:

5.5.1 Det lange perspektiv

Flere universiteter oplever, at der er etableret relevante og velfungerende rammer og procedurer for det daglige og det mellemlange strategiske samarbejde mellem myndighederne og universiteterne. Men det er samtidig erfaringen flere steder, at fokus i dag i for høj grad ligger på ad hoc-betjeningen af de enkelte styrelser, hvilket gør det vanskeligt at få lagt en langsigtet strategi for myndighedsbetjeningen og sikre midler til dens gennemførelse.

DTU ser som en svaghed i det nuværende setup, at formulering og konkretisering af faglige behov finder sted i sektorministerierne, mens mål for universiteternes opgaver og finansieringsmæssige grundlag fastlægges i UFM. Systemet vil styrkes ved, at de samfundsudfordringer, som Danmark står overfor og som fordrer et forskningsbaseret beslutningsgrundlag, adresseres i et tværgående og helhedsorienteret samarbejde mellem UFM, relevante sektorministerier og universiteter.

DTU vurderer, at myndighedsbetjening i de kommende år vil være genstand for en øget grad af specialisering på nationalt, regionalt og internationalt plan, hvilket også aktualiserer behovet for koordination mellem bevillingsgivere og universiteter om de danske spidskompetencer og prioriteter.

AU fremfører, at samarbejdet med ministerier om strategisk udvikling af sektorforskningsområderne med fordel kan styrkes for at sikre og udbygge en fortsat kontakt mellem fagministerierne og forskningen - ellers kan det medføre, at ministerierne gennemfører politik uden at have haft forskningsresultater og viden fra forskningen inddraget i samme omfang som tidligere. Samarbejdet er også af største betydning for at skabe grundlag for en gearing af rammeaftaler-

nes midler via allokering af strategiske forskningsmidler nationalt og EU's forskningsprogramudvikling, målrettet områder af relevans for ministerier og den forskningsbaserede myndighedsbetjening.

FVM mener det er afgørende at sikre klar forventningsafstemning, herunder klar definering af opgaver og niveau for opgaver, planlægning af opgaver på både kort og lang sigt, dvs. både konkrete bestillinger og den langsigtede strategiske perspektivering. Det kan bl.a. gøres ved at styrke en åben dialog på alle niveauer. I det lys, er der behov for fortsat udvikling af et enkelt og klart koncept for afrapportering og evaluering af opgaveløsningen både fagligt og økonomisk.

5.5.2 Økonomiske rammevilkår

Det økonomiske pres på myndighedsbetjeningsopgaven er opstået bl.a. som konsekvens af øgede effektiviseringskrav med faldende basisbevillinger til følge uden at der ses en tilsvarende reduktion af opgaveporteføljen. Det tenderer ifølge bl.a. DTU til at skabe fokus på kortsigtede faglige og økonomiske bilaterale løsningsmodeller centreret om en enkelt opgave eller aftale på det enkelte universitet. DTU og AU mener, at der er behov for at UFM, sektorministerier og universiteter indleder drøftelser af de reelle økonomiske rammevilkår for den forskningsbaserede myndighedsbetjening som universitetsopgave med det formål at sikre transparente og ensartede opgavevilkår. Det omfatter f.eks. en drøftelse af hvad den forskningsbaserede myndighedsbetjeningsopgave omfatter, dvs. karakteren, dybden og bredden af opgaven, og af at denne opgavepakke er fuldfinansieret, dvs. finansiering af såvel den konkrete rådgivningsaktivitet, som den nødvendige forskningsaktivitet og – infrastruktur.

Der vil løbende opstå behov for løsning af forskningsbaserede myndighedsopgaver inden for særlige emneområder. Hvis det vurderes eller viser sig at opgaven har permanent karakter, bør den indgå som en del af den fuldfinansierede pakke. Vurderes opgaven at have begrænset varighed, bør der skabes et system, hvor universiteterne har incitament til at løse opgaven på finansieringsmæssige vilkår, der svarer til øvrige eksternt finansierede opgaver – dvs. spændende fra delvis til fuld medfinansiering fra universitetet, og hvor pejlemærket er om opgaven bidrager til universitetets øvrige formål.

AU angiver, at det er nødvendigt at bevare volumen af midler til fortsat opretholdelse og langsigtet udvikling af forsknings- og rådgivningsområderne. Det er helt nødvendigt, at rammeaftalernes bevillinger genoprettes og opretholdes stabile, så det vil være muligt langsigtet at opnå en nødvendig og tilfredsstillende gearing sammen med strategiske forskningsmidler både nationale og inden for EU i samme omfang som nu og tidligere.

Den forskningsbaserede rådgivning udfordres løbende af ratioen mellem forsknings- og rådgivningsandele i den aftalte disponering af midler under rammeaftalerne. Der bør være opmærksomhed på at øge forskningsandelen og derigennem styrke forskningsgrundlagets betydning for en kvalificeret rådgivning både på kort og lang sigt.

For at kunne tiltrække finansiering til investering i bygnings- og laboratoriekapacitet, samt anden up to date forskningsinfrastruktur på sektorforskningsområderne, er det nødvendigt med en genoprettet og stabil finansiering af den forskningsbaserede myndighedsbetjening.

AAU mener, at usikkerhed omkring bevillinger, konkurrenceudsættelse og udbud af mindre dele af bevillingen som konsulentopgaver så vidt muligt bør undgås, således at universiteterne kan opretholde et bredt vidensberedskab inden for de områder, som myndigheder efterspørger – ikke kun på kort, men også på langt sigt.

FVM finder, at systemet med myndighedsbetjeningen kan styrkes ved at ministeriernes bevillinger i højere grad afkobles fra de facto basisfinansiering for givne forskningsmiljøer og hermed at universiteterne som minimum tager ansvar for opretholdelse af kompetencer og forskningsfaciliteter på områderne svarende til det niveau, der findes på universiteternes øvrige fagområder.

5.5.3 Karrierestruktur/meritering

DTU mener, at det skal opfattes som et attraktivt virke at forske og rådgive i samfundsmæssige vigtige emner. Det vil være hensigtsmæssigt med et nationalt anerkendt meriteringssystem med henblik på at skabe incitament for myndighedsbetjening som karrierevej, herunder at de centrale parter indtænker dette i den formelle universitære stillingsstruktur, så det i højere grad bliver universiteternes ansvar at sikre, at alle universitetets kerneopgaver kan løftes på professorniveau.

KU fremfører, at der er udfordringer i den nuværende at ikke mindst i forhold til den universitære stillingsstruktur, i forhold til myndighedsarbejdet, da den forskningsbaserede myndighedsbetjening ikke i samme grad, som eksempelvis publicering i fagfællebedømte tidsskrifter, er meriterende. Det kan betyde, at det kan blive svært at men også sikre ing af tilstrækkelig kritisk masse blandt medarbejderne til at løse opgaverne, samt at sikre, at medarbejderne og at disse har tilstrækkeligt med sektorkendskab, som vedligeholdes over tid, er en udfordring i det universitære system, da resultaterne af den forskningsbaserede myndighedsbetjening ikke i samme grad, som eksempelvis publicering i fagfællebedømte tidsskrifter og undervisning, er meriterende. Derudover er karrierevejen for seniorrådgivere begrænset i den nuværende stillingsstruktur hvilket kan være en stor udfordring omkring fastholdelse af nøglemedarbejdere.

Et bredt vidensberedskab, løbende databehandling og vedligeholdelse af de anvendte modeller kræver stor indsigt, som der skal afsættes ressourcer for at kunne håndtere, og da opgaverne har en mere driftsmæssig karakter er det ofte svært at finde ressourcer til dette i en universitær hverdag.

Der er behov for at tilgodese karriereveje for forskere, der først og fremmest arbejder med forskningsbaseret myndighedsbetjening, og derfor alt andet lige får publiceret relativt mindre i internationale videnskabelige publikationer. Det kunne ske ved at oprette professorater med særligt fokus på forskningsbaseret myndighedsbetjening, ligesom der er blevet oprettet professorater med særlig fokus på undervisning.

SDU oplyser, at en konkret måde at styrke det forskningsmæssige niveau på, kan være ved opstilling af klare mål for artikelpublicering i forlængelse af myndighedsbetjeningsopgaven.

Når det gælder karriereveje mener AU ikke, at stillingsstrukturen indeholder mulighed for advancementsstilling for særlig velkvalificerede seniorrådgivere. AU vil derfor opfordre ministeriet til at arbejde for beskrivelse af en sådan stillingskategori med henblik på at få den indført i stillingsstrukturen. Det vil forebygge, at universiteter af egen drift begynder at opfinde ansættelsesformer for at udfylde dette behov. Fakultetet har i størrelsesordenen 25 seniorrådgivere, der vil således alene af den grund kun være tale ansættelse af et begrænset antal personer i en sådan advancementsstilling.

MIM har registreret, at den omstændighed, at forskerne meriteres i kraft af publicerede forskningsartikler – og ikke i kraft af myndighedsbetjeningen – i praksis har indflydelse på den enkelte forskers prioritering til ugunst for myndighedsbetjeningen. Det ville være hensigtsmæssigt, hvis der på en eller anden måde kunne ske en meritering af indsatsen ift. myndighedsbetjening.

5.5.4 Erhvervssamspil

DTU og AU mener, at fusionsgevinsten i højere grad bør udnyttes til at understøtte erhvervssektorens udvikling. Den sektorindsigt som universiteterne har bl.a. qua myndighedsbetjeningsopgaven, bør anvendes proaktivt i understøttelse af erhvervssektorens udvikling. Universiteternes kompetence er i den forbindelse at kombinere indsigten om erhvervets rammevilkår, herunder regulerings- og forvaltningsmæssige rammer, med evnen til at udvikle nye produkter og processer.

5.5.5 Konkurrence og samarbejde

Myndighedsbetjeningsopgaven på universiteterne er delvis finansieret af opdragsgiver og delvis via de konkurrenceudsatte forskningsmidler. Hvis der imidlertid, i praksis, samtidig er andre hensyn end det rent faglige, der gør sig gældende ved fordeling af de konkurrenceudsatte midler, kan konkurrencemodellen føre til at midlerne fordeles bredt på flere universiteter. Herved er der fare for at man modvirker opbygning af stærke danske forskningsmiljøer.

DTU mener derfor, at der bør skabes rammer og en finansieringsstruktur for de eksterne forskningsmidler, der giver universiteterne incitament til at indgå strategiske langsigtede alliancer med hinanden. Det kan f.eks. ske gennem ansøgninger i konsortiedannelser, hvor der i videste konsekvens kun er én eller få ansøgere til midlerne. At understøtte tværuniversitært samarbejde på områder, hvor de forskellige universiteter/forskningsinstitutioner komplementerer hinanden, vil også i større perspektiv bidrage til at styrke universitetets internationale position.

KU fremfører, at en revision af de forskningsfinansierende organer kan være relevant, idet der bør prioriteres såvel grundforskning som anvendt og strategisk forskning. Med den store grad af konkurrenceudsættelse af midler til alle områderne, anvendes mange ressourcer på universiteterne til at hjemtage midler. Spørgsmålet kan stilles, om det er den optimale fremgangsmåde at sikre forskningsbaseret myndighedsbetjening.

MIM ser gerne, at der bliver større frihed for MIM til at vælge, hvilken forskningsinstitution, der leverer forskningsbaseret myndighedsbetjening. Men uanset, at rammeaftalen med DTU tillader konkurrenceudsættelse, begrænses MIM's muligheder ved den særlige økonomiske ordning med bevillingsoverførsel, der i sin tid blev gennemført i forbindelse med udskillelsen af sektorforskningen for geodæsiområdet fra UFM til DTU.

FVM finder, at der kan være behov for at have fokus på at sikre en langsigtet optimering af den dybe faglige viden på det enkelte universitets styrkeområder, så man begrænser risikoen for, at alle universiteter udvikler sig mod at kunne dække mere og mere af det samme.

5.5.6 Transparens

FVM, MIM og AU har i forbindelse med de seneste års forhandlinger om rammeaftalerne indgående drøftet behovet for transparens af anvendelse af rammeaftalens bevilling og hjemtagne midler under tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter knyttet til aktiviteterne i rammeaftalen. AU er enig i, at der nu er fundet en model, der afvejer hensynet til indsigt i anvendelse af bevillingerne og de dertil knyttede aktiviteter og leverancer uden, at det bliver tale om at følge detaljeret med i forskningsprocessen eller udøve micromanagement i forhold til universiteterne.

FVM vurderer, at der er basis for at øge transparensen for, hvad midlerne under den forskningsbaserede myndighedsbetjening anvendes til. En øget transparens vil kunne øge grundlaget for en mere klar prissætning af ydelserne samt sikre et styrket grundlag for opgaveprioriteringen.

MIM har et generelt ønske om at der skabes større transparens i ressourceanvendelse samt bedre mulighed for fleksibilitet i aftalen og større indflydelse på retningen af forskningen. På den anden side skal MIM blive bedre til at definere og prioritere fremtidige forskningsbehov.

Det bevillingsmæssige pres samtidig med et stigende antal opgaver har gennem årene gjort det nødvendigt med stadigt fokus på at sikre gennemsigtighed i ressourceanvendelsen. MIM oplever, at der fra den centrale DTU administration stilles stadig større krav til lønsomheden opgaveløsningen.

5.5.7 Faglighed i sektorministerier

KU finder, at den største hurdle for at styrke samarbejdet findes i det pres, der tilsyneladende hviler på ministeriernes ansatte. KU oplever, at der ved formidling af forskning af relevans for myndighederne ofte er meget lav deltagelse/optag blandt ministeriernes ansatte, mens der er

stor deltagelse og opmærksomhed fra særligt den private sektor samt kommunerne. Anvendelse af forskningsbaseret myndighedsbetjening forudsætter, at fagligheden i sektorministerier bevares, hvilket ikke på alle områder har haft lige højt fokus. Der er behov for en styrket dialog på tværs af sektorministerier ift. forskningsbehov, og dermed for evt. koordinering af opslag af forskningsmidler.

TRM foreslår, at den forskningsbaserede myndighedsbetjening kan styrkes ved fortsat at arbejde for et tættere samarbejde mellem DTU og TRM's styrelser. Dette kan f.eks. være gennem krav til styrelserne om konkrete samarbejder med DTU på relevante forskningsområder samt en løbende forpligtelse til at afdække de langsigtede behov for forskning og videns udvikling. I forbindelse med DTU transports arbejde med Landstrafikmodellen for TRM er samarbejdet mellem styrelserne og DTU blevet tæt, da styrelserne spiller en stor rolle i dels formuleringen af, hvad modellen skal kunne, og dels i kvalitetstesten af modellen.

6. Samlet vurdering af målopfyldelse og perspektiver for området

Det er overordnet vurderingen, at universiteterne opfylder fusionsmålene om mere uddannelse, større international gennemslagskraft på forskningsområdet, mere innovation og erhvervssamarbejde og fortsat kompetent myndighedsbetjening.

6.1 Samlet vurdering af universiteternes opfyldelse af fusionsmålene

Målene for sammenlægningerne var:

- Bedre uddannelser
- Større international gennemslagskraft og tiltrækning af flere eksterne midler, herunder EU-midler
- Mere innovation og erhvervssamarbejde
- Fortsat kompetent myndighedsbetjening

For uddannelsesmålet er der en variation universiteterne imellem i hvilket omfang, det er lykkedes at få en rimelig andel af myndighedsbetjeningsforskerne involveret i undervisningsaktiviteter generelt og på tværs af institutter og miljøer. På nogle universiteter foreligger der endvidere ikke en egentlig plan, strategi eller politik på universitetsgenerelt niveau, der fokuserer på myndighedsbetjeningsforskeres deltagelse og involvering i undervisningsaktiviteter. Men samlet er det vurderingen, at universiteterne har opnået og fortsat søger at integrere de kompetencer, der er hos forskere, der også arbejder med myndighedsbetjening, i undervisningsaktiviteter som forelæsninger eller som vejledning af studerende.

Det samme gælder målet om større international gennemslagskraft på forskningsområdet samt tiltrækning af flere EU-midler. Der er stor variation universiteterne imellem, i hvilket omfang universiteterne har indført organisatoriske og ambitiøse tiltag rettet mod at skabe sammenhæng og synergi imellem myndighedsbetjeningen og den øvrige forskningsvirksomhed. Det kan endvidere konstateres, at samarbejde og synergi ikke har givet anledning til en stigning i universiteternes hjemtagning af eksterne forskningsmidler, herunder EU-midler. Men samlet er det vurderingen, at universiteterne har opnået og fortsat søger at udvikle på, at myndighedsbetjeningen og den øvrige forskningsvirksomhed samarbejder og skaber synergi til fordel for kvaliteten på begge områder.

For målet om mere innovation og erhvervssamarbejde var det hensigten at sektorforskningen skulle befrugte universiteterne med dens erfaring med samarbejde med aftagere og brugere.

Sektorforskningen har traditionelt arbejdet med konkrete samfundsmæssige problemstillinger og integrationen mellem sektorforskningen og den øvrige universitetsforskning skulle bl.a. afstedkomme et styrket samarbejde mellem universiteter og eksterne samarbejdspartnere herunder offentlige myndigheder og erhvervsliv. For dette mål er der forskel på, i hvilket omfang universiteterne strukturelt eller specifikt har arbejdet med øget integration mellem de to områder gennem f.eks. opfordring til rokering og fælles opgaveløsning.

Endelig er det i forhold til målet om fortsat kompetent myndighedsbetjening vurderingen, at universiteterne leverer et kvalitetsniveau i myndighedsbetjeningen, der som minimum holder det samme niveau som før fusionerne, og som i flere tilfælde er højnet. Der er visse udfordringer omkring fleksibilitet og større økonomisk og aktivitetsmæssig transparens i forhold til anvendelsen af myndighedsbetjeningsbevillingerne på universiteterne, men overordnet betragtet er vurderingen fra ministerierne, at de modtager kompetent myndighedsbetjening.

Samlet set er universiteterne lykkedes i rimelig grad med at opnå de fusionsmål, der forpligtede sig til i forbindelse med sammenlægningerne. Hertil kommer, at universiteterne er kommet godt fra start med at sikre attraktive karriereveje for myndighedsbetjeningsforskere, og understøtte at alle universitetets medarbejdere oppebærer opgaver inden for både undervisning, forsknings og myndighedsbetjening. Systemet for forskningsbaseret myndighedsbetjening fungerer overordnet tilfredsstillende. Såvel universiteter som ministerier udtrykker generel tilfredshed med det regulatoriske rammeværk for forskningsbaseret myndighedsbetjening og med det samarbejde, der er mellem parterne.